inäjoella, perjantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

LAKEUDEN SANA

Kansanliikkeen äänenkannattaja

umero 39

13. X. 1933

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

**Alas
marxi-
lai-
suus!**

**Pois
puo-
lu-
eet!**

Sihvo ulee?

Tätä kirjoitettaessa ei ole vielä llitus kaatunut, eikä eduskunta joitettu. Jotakin tämäntapaista iet viime päivinä on odotettu. hdistöhän on iltan vakavissaan rjoitellut, että poliittisen ilmapiiri puhkaisee — metsästyslaki. Ja attaahan kansalle nykyoloissa kotellakin melkein mitä tahansa niin näyttävät puolueet ajattevan. Eipä silti: jäniksenkäpäjän kaatuminen on kunniakkaama kuin esim. suutari Vaskurin stinkantoreppuun.

Mutta leikki sikseen. Erinäiset ktat, joista voisi kertoa yhtä ja ista, viittaavat siihen, että joko llituspula tai eduskuntahajoitus n enää ajan kysymys. Mieluumin uskomme ensinmainittuun ahdollisuuteen. Kivimäen hallislinja kyllä yrittää pitää suunansa yllä kynsin hampain. Eräien Valkoisen Linnan miesten täyy pitkittää ministeritulojaan, kämuutoin miten tahansa. Mutta isaalta on valtion otsalla nyt pilä, joita ei enää hienoinkaan tasaainoviuhka pysty hajoittamaan, nenkuin tästä sumusta nousee lvä patkulilais-siltasaarelainen allitus. Se on ”ajan suunta”. Ja okeillahan sekin täytyy, ennenin ollaan ”aallon pohjassa”.

Kuka tulevan hallituksen muoostaa, siitä on parasta vielä olla nustelematta. Mutta ei hän aiakaan kaukana tannerilaisuudesta le. Oikeita parlamentaarisia linja myöten muuten olisi hra Tanerin pitänyt muodostaa hallitus jo eti syyskauden alkajaisiksi. Vaatuloksethan määräsivät sen, niinuin jo silloin huomautimme. Päähtaja Tanneria on sillä välin m. sakotettu kulkukaupasta, joten ivomme hänen nyt olevan kypsä yöskin aatteelliseksi kulkukaupiaaksi. Olkoonpa miten tahansa, ääkaupungissa kiertelee jo huhu eräistä ministerisalkuista. Puostusministerin salkkua havitelan kenr. Sihvolle. Se mallaakin ainiosti yhteen kenr. Malmbergin lkomaisen ”opintomatkan” kansa.

Summa summarun: Ole rauhasa, poloinen ”kansanvalta”!

KOMMUNISMI JULKISESSA SANASSA

Kun kansalaisten mieliä parhailan kiinnostaa kysymys n.k. kommunistilakien pidentämisestä, josta KL on jättänyt eduskunta-alotteen, utta joka näyttää kohtaavan, mikäli ennakkoon osaa laskea, ankaakin vastarintaa, on mielenkiinoista tietää, että kommunistista iihoitusta harjoitetaan nykyisin hdistössä varsin selvästi. Puhuatta varsinaisesta sos. demoraattisesta lehdistöstä, joka peitää kommunistisen velipuolensa itavasti patkulilaisuudella brokaoituun helmaansa, on kommunisinen kiihoitus julkista muussakin lkisessa sanassa, jopa aivan saamuodollisena. Esimerkki siitä on aas Tulenkantajain n:o 32.

Siinä julkaistaan Bertrand Rusellin artikkeli ”Sodat ja kasvatus”, ossa puhutaan suoraa kieltä. Huoautettuaan, että kommunismin ja apitalismin välinen ristiriita rataistuna vasta takaa maailmanrauan, sanoo kirjoittaja: ”On vaikea ähdä, miten se voitaisiin ratkaisa ainakaan Euroopassa paitsi ommunismin voitolla. Kapitalismi i voi tyydyttää. Yleinen elintaso ulee ennenpitkää Venäjällä olemaan korkeampi kuin missään muualla; sellaisen tilanteen propaganda-vaikutus tulee olemaan vastustamaton. Sentähden ei näytä mahdottomalta, että tie maailmanrauhaan kulkee Neuvostoliiton viitoittamaan suuntaan”. Puhe on jokseenkin suorasukaista. Kirjoittaja myöskin pitää lyhytnäköisenä, että paheksutaan sitä, jos kommunistit Venäjällä käyttävät ”riuskoja menetelmiä” opettaessaan kommunismia pojilleen ja tyttärilleen. Nämä riuskat menetelmät tunnemme: vastustajain teloitukset y.m.

Jos ylläolevat lauseet eivät ole kommunistista propagandaa, niin sitten ei mikään. Mutta sellainen sallitaan, samaan aikaan kuin valkoinen aate näyttää olevan melkein pannaanjulistettu. Minkähänlaisia riuskoja menetelmiä meillä tarvitaan, ennenkuin oikeusministeriöön saadaan virkailijat, jotka päivätyökseen lukevat muutakin kuin Lakeuden Sanaa, Ajan Suuntaa ja Hämeen Sanomia?

Sinimustat,

ÄLKÄÄ VÄSYKÖ, ÄLKÄÄ VÄISTYKÖ!

”Jos hetkin pimeys yllättääkin,
Jos hetkin kilpehen verta jääkin,
Saa kirkkaaksi kilpi, me tiedämme sen,
Uus päivä on valkoinen.”

Taistelutoverini! Sinä tiedät hyvin, että ristin tietä on ollut sinimustan tie alusta alkaen. Kun muutamat intomieliset nuorukaiset Lapuan yhteiskoulussa syksyllä 1930 tekivät kauniin veljesliiton luvaten uhrata koko elämänsä isänmaalle, heti hyökkäsivät pedot repimään sinimustia siteitä. Nuo nuorukaiset tahtoivat taistella itsensä irti ajan hurjasta hengestä ja intohimoista ja vannoa käyvänsä vakaviin töihin Suomen eksyneen nuorison pelastamiseksi. He lähettivät taistelukäskynsä joka paikkaan, missä tiesivät nuoria olevan ja missä isänmaattomuus, villitys ja paheet rehoittivat. Sinimusta-järjestö alkoi silloin suuren herätystyön.

Mutta ajan henki ja paholainen oli riivannut ihmisiä joukoittain. Sinimusta-järjestön isänmaallinen ja siveellinen herätystyö ei ollut niiden riivattujen ihmisten mieleen. Vaarallista nuorelle ihmiselle opettaa isänmaallisuutta ja isien uskoa. ”Pirun suunnitelmat voivat mennä myttyyn!” — Näin huudettiin Sinimusta-järjestön aloittaessa toimintansa.

Veljeni! Nyt ymmärrät, miksi tiemme on ollut ristin tietä! Meitä vastassa on ollut pimeyden voimia, ajan henki ja itse ruhtinas saatana.

Mutta onnellisia meitä kuitenkin! Meidän puolellamme on ollut Herra Jumala. Me olemme kolme vuotta taistelleet kertaakaan sortumatta. Me olemme jaksaneet uhmailla suuria valtoja pelkäämättä. Me olemme valloittaneet itsellemme nuoria sydämiä yhä uusia ja uusia. Meidän järjestömme on jokaisesta saamastaan iskusta vain kasvanut. Ja tänä päivänä meillä on sinimusta-rintama pohjoisesta etelään asti. Ja meillä on veljesliitto, jota mikään maailman mahti ei saa hajoamaan, sillä Jumala itse on sen siunannut omalla siunuksellaan.

Sinimustat! Jos olette jo monta iskua saaneet, monta polttavaa tuskaa kokeneet, monta taistelua taistelleet, niin tietäkää: näinä päivinä vasta suuret vaivat alkavat. Suuret myrskyt ovat tulossa! Ja me sinimustat olemme joutuva keskelle myrskyjen ankarinta myllerrystä. Veljet! Katsokaa, kuinka ihmiset lankeavat polvilleen punaisen moolokin eteen! Katsokaa, kuinka he myövät isänmaataan rihkamatavarana! Katsokaa, kuinka vakaumukset horjahtavat ja elämänkatsomukset kaatuvat punaisen helvetin portaalla! Ja katsokaa, kuinka marxilainen epäjumala nousee porras portaalta tämän maan valtaistuimelle punaisten laki-fariseusten pitäessä helvetillistä iloaan! !

Mutta älkää vavisko te, sinimustat! Totisesti: tässä maassa on vielä vitivalkoistakin väriä, on isien henkeä, on tulta, on intomieltä ja rakkautta. Punainen helvetti luodaan meidän Suomeemme vasta sen jälkeen kuin viimeisen valkoisen miehen veri on ehtynyt. Ja vasta sitten, kun Herra Jumala kaatuu, vasta sitten pimeyden voimat vievät lopullisen voiton. Mutta taivaan Herra ei kaadu! Ei sorru Hän, jonka edessä ihminen on vain maan tomua ja jonka käden viittauksesta kaikki vallat kaatuvat!

Älä väisty, älä vapise siis sinäkään sinimusta! Käy taistoon isänmaasi puolesta! Älä sinäkään, sinimusta koululainen, pelkää rohkeasti tunnustaa valkoista uskoasi herrojesi edessä, vaikka se sinulta on kielletty. Älä vain kumarra maan herroja, sillä se on epäjumalanpalvelusta. Sinun herrasi on ylhäällä, Hän on herrain Herra. — Koululainen! Sinun lakisi on isänmaan laki ja sinun politiikkasi on suuren ja vitivalkoisen Suomen luominen. Sitä politiikkaa sinä saat harrastaa, vaikka kaikki vallat sen sinulta kieltäisivät!

E. E.

Sinimustain yhdysside

Sinimustat-järjestö, jolla nykyisin on vilkas toiminta ja osastoja maan kaikilla puolilla, päätti jo viime talvena, että sen aatteellista taistelumieltä levitetään Lakeuden Sanan palstoilla. Tätä varten Sm-johto hyväksyi lehtemme järjestön jäsenten omaksi äänenkannattajaksi, ja pitkin kuluvaa vuotta onkin Sm-asioita lehdessä julkaistu, huomattavimmin kevätpuolella, niille varatuilla palstoilla. Nyt syksyn tullen, kun opiskeleva nuoriso kesäloman jälkeen jälleen on kiinteässä kanssakäymisessä keskenään, vilkastuu Sm-toimintakin. Samat Sm-järjestön parhaat kynämiehet, jotka tähänkin asti ovat näistä Sm-artikkeleista huolehtineet, ovat jälleen ryhtyneet toimeen, ja palstamme ovat heille edelleenkin avoinna. Mutta että tämä työ molemmin puolin vastaisi tarkoitustaan, on sinimustien myöskin levitettävä äänenkannattajaansa jäsentensä ja muidenkin keskuuteen kaikkialla. Uusia asiamiehiä Sm-järjestöstä otamme eri puolille ensi vuotta varten, ja voivat he ryhtyä levittämään lehteä jo loppuvuodeksikin saadakseen pohjaa tilaajaverkostolle. Asiamiehiksi haluavia Sm-jäseniä kehoitamme kääntymään konttorimme puoleen kirjeellisesti mukana jonkun järjestönsä paikallisen johtohenkilön suositus, jonka jälkeen konttori lähettää kaikki tarpeelliset asiamiesohjeet ja -paperit. Sinimustat. Voimakas toiminta käyntiin Lakeuden Sanan levittämiseksi isänmaallisen nuorison keskuuteen!

TAPAUS MALMBERG

Uusi pommi heitetty. Kenraali Malmberg syrjäytetty. Tosin viralliselta taholta on selitetty, että kenr. Malmbergin ”opintomatkan” syyt ovat täysin asiallisia, että siis kysymyksessä on selvästi sotilastietojen kartuttamismatka — joksi itse opintomatka tietysti tuleekin muodostamaan. Uskokoon ken jaksaa, mutta ainakaan niissä piireissä, jotka lukeutuvat isänmaalliseen kansanliikkeeseen, ei tällaiseen selitykseen usko kukaan. Eikö sitä [illegible] muissakin piireissä. Ihmeellistä, että selityksenantajat ovat yleensä selitystä antaneetkaan. Paljon parempi heille itselleen olisi ollut kuitata asia vaikenemisella tai tyytyä vain komennuksen antoon sellaisenaan.

Sanomalehdistö on jo kautta linjan kirjoittanut tapahtumasta. Lukekaa esim., mitä Ajan Suunta sanoo. Ja vaikkapa vain Vaasakin. Kokoomuksenkin lehdissä ja osissa maalaisliiton oikeistolehtiä, ei tapahtumaa käsitetä, vaan leimataan se enemmän taikka vähemmän poliittiseksi. Mitään muutahan se ei olekaan. Kenr. Malmberg on nykyiselle vallitsevalle suunnalle epämieluinen henkilö, ja vain siitä syystä, että häntä epäillään kansanliikkeelle myötämieliseksi. Sitä hän ei suinkaan ole joutunut missään tilaisuudessa edes osoittamaan, mutta niin kuitenkin lasketaan. Jo Mäntsälänviikon aikana ja heti sen jälkeen kenr. Malmberg tuli n.s. laillisuuspiirien yhdeksi silmätikuksi ja ennenpitkää sikäläinen lehdistö alkoi ajojahdin. Muistakaamme vain esim. Turun Sanomain kirjoituksia sk.-järjestön ”puhdistamisesta”, joissa suorastaan viitattiin kenr. Malmbergiin. Puhumattakaan marxilaispiireistä, joilla kaiken järjen mukaan ei saisi olla mitään suunvuoroa yleensä missään maanpuolustusta koskevissa asioissa. Kenr. Malmbergin suurimpana vikana olikin kai se, ettei hän suoralta kädeltä komentanut sk.-järjestöä hyökkäämään Mäntsälänmiesten niskaan. Tekipä hän lisäksi vielä niinkin tahdittomasti, että ”veljeili” eräiden Mäntsälän johtomiesten kanssa.

Ristiinnaulitsemisen huuto on pienin väliajoin jatkunut aina näihin päiviin saakka. Valtiovalta taas on vain odottanut sopivaa tilaisuutta eropassin antamiseen. Nyt se tilaisuus on tullut. Puhdas isänmaallinen mieliala maassa on päivä päivältä kasvanut ja voimistunut. On sattunut tällä välin myös erinäisiä tapahtumia, kuten everstil. Pajarin tapaus, joiden polut vievät samaan tiehen. Viimemainittu juttu on ratkaisuasteellaan. Niinikään Mäntsälänjutussa odotetaan Korkeimman Oikeuden tuomiota aivan näinä **hetkinä**. Myöskin hallitus seisoo heikoilla puujaloilla. Kaikki nämä yhteenlaskien on helppo havaita se tausta, millä kenr. Malmbergin tapaus on valmistettu ja ratkaistu. Erinäiset muutkin asiat, joiden tiedoittaminen ei kuitenkaan kuulu meidän tehtäviimme, vahvistavat käsitystämme, että tässä on kysymyksessä täysin harkittu poliittinen ote, joka loistavalla tavalla osoittaa, mihin suuntaan ollaan menossa. Määrättyjä miehiä tärkeiltä paikoilta täytyy saada sivuun, että patkulisuunta pääsisi esteettömästi ajamaan tarkoitusperiään.

Kansalaiset! Joko nyt havahdutte? Joko nyt huomaatte, mihin johtaa se liberalistinen tie, jonka merkkiviitat on valmistettu Siltasaarella? Ettekö jo näe, miten pitkällä ollaan vapaussodan viitoittamalta tieltä nyt, kun vasta on juhlittu sen 15-vuotismuistoja?

Mutta kuinka kauan suomalainen isänmaallinen kansa sallii tämän suunnan jatkuvan? Eikö jo ole korkea aika ryhtyä toimenpiteisiin oikean ajatustavan kirkastamiseksi ja totuuden selventämiseksi kaikille niille joukoille, jotka vielä poliittisessa sokeudessa vaeltavat? Sk.-päällikön virkakysymys on sinänsä tietysti sk.-järjestön sisäinen, joskin siinäkin suhteessa kyllä kauaskantava asia, mutta se on sitäpaitsi ja ennenkaikkea, juuri kenr. Malmbergin persoonaan nähden, siksi ensiluokkainen ajankohtainen kysymys, että täytyy lausua: unissa kulkee tämä kansa, jos se yhäkin sallii itseään talutettavan sillä tiellä, millä sitä nykyiset valianpitäjät taluttavat. Mutta kestääkö tämä uni niin pitkälle, että siitä herääminen on jo myöhäistä?

Puoluemiehet heräävät

Yrittävät solutusta kansanliikkeeseen

Jo heti vaalien jälkeen oli havaittavissa puoluejohtomiehissä hermostuneisuutta IKL:n asetuttua omana ryhmänä eduskuntaan. Tämä oli merkkinä siitä, että IKL:ää ei enään voitaisi johtaa ja käyttää puolueitten välikappaleena, kuten hyväuskoista LL:ää monesti voitiin käyttää. LL nim. uskoi, että puoluejohtajat voisivat tehdä parannuksen ja asettaa isänmaan edun ryhmä- ja puolue-etujen edelle. IKL on täysin, ainakin johtoelimiensä puolesta, vapautunut tästä uskosta sekä lähtenyt valtiollisesti täysin omintakeiselle tielle vähääkään välittämättä, miten sen aloitteet tai otteet puolueitten ohjelmiin soveltuvat. Jos aikaisemmin kansanliike joutui kulkemaan puolueitten vanavedessä, niin nyt suunnan pitäisi olla päinvastaisen.

Tämä tosiasia on pannut kiirettä puoluejohtajille. Voidaankin nähdä, varsinkin sellaisilla paikkakunnilla, joissa IKL:n asema on heikko, että tietoista solutusta tapahtuu puolueitten johtomiesten taholta IKL:n piiriin. Ja mikäli tässä onnistutaan, silloin on selvää, että taas puoluejohtajien vaikutus alkaa tuntua IKL:n joukoissa. Ovathan tottuneet puoluemiehet sellaisia, että ne osaavat istua yhtäaikaa monella tuolilla tottumattoman aavistamatta, mikä on todel**linen tarkoitusperä** ennenkuin jo siinä ollaan. Laskelmoivien puoluekihojen mukaan IKL:llä on jo siksi voimakas asema tässä maas**sa, että sen lähelle on pyrittävä ystävänä ja sitä tietä vedettävä** joukkoja puoluekurimukseen.

IKL:n miesten ja naisten on ymmärrettävä kaikkialla maassa, että puoluejohtaja on parantumaton. Hän ei kykene ajattelemaan eikä toimimaan oman puolueensa etuja silmälläpitämättä. Mitä järkeä siinä on, että henkilöt, jotka kuuluvat puolueitten johtoelimiin, ottaen neuvoa niiltä, samalla aikaa esiintyvät IKL:n muka tekijämiehinä. Asia olisi kokonaan toisin, jos tällaiset tekijämiehet siirtyisivät IKL:n riveihin joko kokonaan puolueensa hylkääminä tai itse puolueistaan julkisesti luopuneina. Prof. Sundströmille tarjottiin aikanaan varsin huomattavaa johtoasemaa puolueessa, mutta hän julkisesti siitä luopui, tahtoen vain palvella IKL:n asiaa. Vihtori Kosola on suoranaisesti ajettu pois maalaisliitosta.

On aivan eri asia, jos puoluemies haluaa liittyä IKL:n riveihin, mutta mitään johtoasemaa ei ole tällaiselle uskottava ennenkuin ollaan täysin varmoja siitä, että hän ei enään kelpaa omalle puolueellensa eikä tahdokaan kelvata. Ja kuinka voivat vilpittömät isänmaalliset kansalaiset luottaa IKL:n puolueettomuuteen, jos IKL:n toimintaa pääsevät jossain ohjaamaan henkilöt, jotka saapuvat puolueensa johtoelinten kokoukseen neuvot päässään esiintymään IKL:n toiminnassa. IKL:n miehet ja naiset: Me vaadimme selvää peliä. Emme hyväksy puoluemiesten sameita vesiä. **Academicus.**

Onko eduskunta huvitusareena

Eduskuntalaitoksemme ei tosiaankaan ole hyvässä huudossa kansan keskuudessa. Parlamentarismin rämettymisestä monasti puhuttaessa tuo itse eduskunta-sana mieleen vähemmän arvokkaan mielteen. Se on eduskunnan itsensä syy. Juuri istuntojensa ulkonaisen menon johdosta on tämä auktoriteettia herättäväksi tarkoitettu, lakeja säätävä laitos kansan silmissä luisunut siihen arvostelujen ryöppyyn, jossa sen arvovallasta ei enää paljoja kannata puhua. Tänäkin syksynä on eduskunnan työtä leimannut se kansankokousmainen turnailu, jossa erinäiset välihuudahtelut pelaavat ensiluokkaista roolia.

Tosiasiahan kyllä on, että parlamentit muissa maissa eivät suinkaan ole näyttäneet hyvää esimerkkiä. Paikoinhan ne ovat muodostuneet oikein tappeluskeskuksiksi, niin että oman maamme parlamenttimiehet voivat vielä lyödä rintoihinsa sillä, että heidän edesottamuksensa pukeutuvat vain sanaiseen taisteluun. Mutta ken on esim. lehteriltä seurannut näitä istuntoja tai vaikkapa vain lukenut tarkkaan istuntoselostuksia sanomalehdistä, hän ei voi olla kysymättä: tarkoittaako kehuttu parlamentaarinen järjestelmä tosiaankin sitä, että eduskunnan istunnot on muodostettava torikokouksiksi tai joiksikin yleisöä huvittaviksi huutokaupoiksi? Tavaksi tulleet välihuutelut ovat nykyisin erittäin räikeitä, usein henkilökohtaisesti hyvinkin solvaavia. Eivät ne suinkaan tee eduskuntatyötä vakavaksi ja kuuntelemisen arvoiseksi, eivätkä myöskään anna jälkipolville, jotka tutustuvat aikamme ”valtiomiehiin” eduskunnan pöytäkirjojen kautta, tekijöistään mitään kaunista kuvaa.

Tästä asiasta on silloin tällöin lehdistössä kirjoitettu ja joskus m. m. lausuttu, että sopivassa muodossa lausuttu neronleimaus, jolla leikataan terävä vitsi tai muu säkenöivä ajatus puhetulvan väliin, on omiaan piristämään istunnon henkeä. Mekin olemme sitä mieltä, että joustava puhetyyli, harmiton huumori, vieläpä irooninen väittelysävykin valtiollisessa elämässä ovat paikallaan, ja juuri pitkänmatkanpuhumisen vastakohtana eräänlainen gallialainen ”esprit” on väliin suositeltavaa. Mutta sen paikka ei ole välihuutelu. Eduskunnassahan on jokaisella esiintyjällä oikeus näyttää taitoaan oman puhevuoronsa aikana ja siinä vastailla tehtyihin hyökkäilyihin. Mutta tällainen välihuutelutyyli, paitsi että se häiritsee ja sinänsä lienee valtiopäiväjärjestyksen vastaistakin, on omiaan saattamaan istunnon torikokouksen tasalle. Meillä kaivattaisiin yleensäkin kasvatusta kokouskulttuuriin, mutta tämä ammattikokous, eduskunta, ei suinkaan kulje edellä hyvin esimerkein. Niin kauan kuin tällaista jatkuu, niin kauan kuin eduskunta on vain kehnosti johdettu kokoussali ja vallattomuuteen pyrkivä huvittelupaikka, on tarpeetonta puhua eduskunnan arvovallan kohottamisen tärkeydestä, josta kauan jo ovat puhuneet ja

EDELLÄ AIKAANSA:

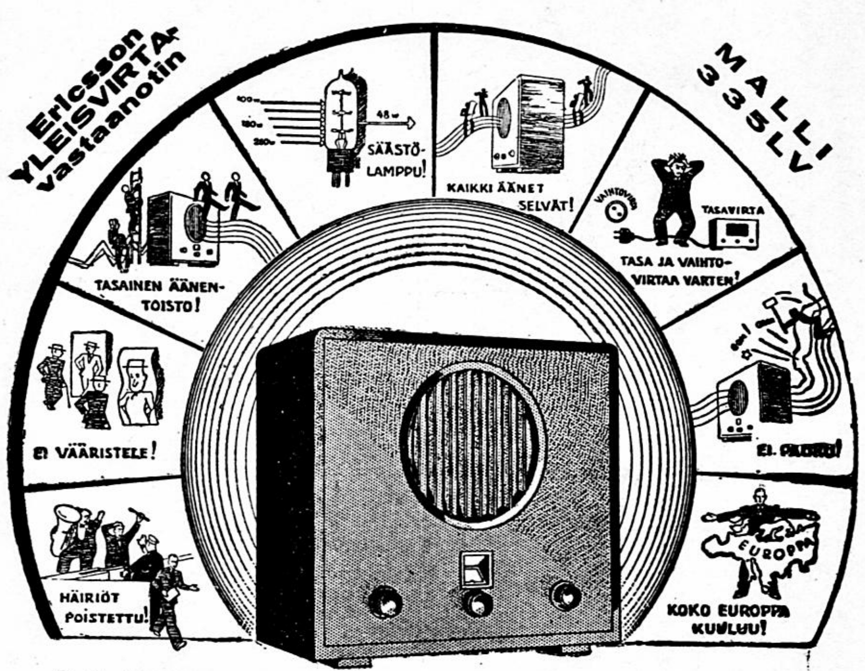
Ericsson YLEISVIRTA-vastaanotin
MALLI 335LV
SÄÄSTÖLAMPPU!
KAIKKI ÄÄNET SELVÄT!
VAIHTOVIRTA
TASAVIRTA
TASA JA VAIHTOVIRTAA VARTEN!
TASAINEN ÄÄNENTOISTO!
EI VÄÄRISTELE!
HÄIRIÖT POISTETTU!
EUROPPA
KOKO EUROPPA KUULUU!

Mullistava saavutus radioalalla: maailmankuulun Ericsson-toiminimen insinöörit ovat nyt rakentaneet vastaanottimen, joka samalla sopii sekä tasa- että vaihtovirralle! Uusi Ericsson-radio mukautuu itsetoimivasti myös kaikkiin valoverkostojen jännitevaihteluihin. "Yleisvirta"-periaatteen mukaan rakennettu Ericsson-radio toistaa äänen kaikissa olosuhteissa ihmeteltävän tasaisesti — ja sen Marconi-putkien ansiosta säilyy äänenkaiku puhtaana myös suurimpaan voimaansa kohotettuna. — Kuunnelkaa tätä käänteentekevää uutuutta radiojälleenmyyjiemme luona!

Ericsson Radio
EETTERIN LOISTOSANANSAATTAJA

YKSINMYYJÄ TAMPEREEN PIIRISSÄ:
Suomen Maanviljelijäin Kauppa Oy.

Osakeyhtiö Näsi
Tampere, Läntinenpuistokatu 18. Puh. 5 17, 86 ja 5 39
Toimittaa edullisimmin:
Kone-, käsi- ja hohkotiilejä, Kurun harmaata graniittia sekä polttopuita.

Kunnollinen työ
TAKAA TEHTAAN YRITTELIÄISYYDEN PALVELLA ASIAKKAITA.
Tampereen Silkkikutomo Oy.
PUH. 179.

TAMPEREEN RAUTA Omistaja K. V. Ruuti.
Puutarhakatu 6. Puh. 668.
Ostaa ja myy kaikenlaisia koneosia rautaa ja metallia

Tampereen Paperikauppa
It. Puistokatu 29 (Tuulensivu), puh. 2014.
I.K.L:n kirjekuoret ja paperit
sekä muut paperitarpeet ostatte edullisimmin meiltä.

Verho- ja Paitatehdas Oy.
Tampere.
Valmistaa:
IKKUNAVERHOJA
PAITOJA
KAULUKSIA
KAINALOLAPPUJA
KORSETTEJA
PUOLIKUMIVALMISTEITA

kirjoitelleet juuri ne samat puolueorgaanit, joiden edustajat tätä väärinkäyttöä harrastavat.

Tämänsyksyiseen eduskuntatyöhön palataksemme, lienee kai pantu merkille, että eduskunnassa on eräs ryhmä, joka moiseen helppohintaiseen peliin ei ole alentunut. Se ainoa on IKL:n ryhmä. Eikö oiekin merkillistä: juuri se sama ryhmä, jota on pidetty parlamentarismin pahimpana vastustajana — syystäkin — ja jonka mukaantulo jo etukäteen puolueiden taholta ehdittiin ottaa vastaan mitä kirjavimmin haukunnoin ja pukuhyökkäyksin. IKL:n ryhmä näyttää lähteneen siltä pohjalta, että kun kerran vielä mukana ollaan yhteisessä parlamentaarisessa työssä, niin on tarpeellista alottaa puhdistava työ itse pääpesästä, kohottaa eduskunnan heikkoa arvovaltaa edes IKL:n alotteesta. Muut sitä eivät tee.

Me puolestamme emme usko suuria eduskuntatietä saavutettavan. Onhan jo nähty, miten kyynillisesti meidän ryhmämme kauas tähtäävät alotteet on niin puoluepäämajoissa kuin eduskuntapiireissäkin vastaanotettu. Mutta niin kauan kuin parlamentaarisessa touhussa mukana ollaan, on hyvä, että sekin asia otetaan vakavasti ja näytetään siinäkin muille esimerkkiä. Ja kun eduskunnan työjärjestykseen muutenkin näkyy tehtävän erinäisiä muutosehdotuksia, niin suosittelisimme, että eduskunta kiinnittäisi huomionsa tähänkin asiaan, toisin sanoen, määräisi, mitä ja miten siellä saa puhua, mikä on sen itsensä arvovallalle sopivaa, mikä ei. Entistä tietä jatkuen menettää eduskuntalaitoksemme varmasti pian lopullisetkin rippeet siitä kunnioituksesta, millä kansan siihen tulisi suhtautua. Puoluedemagoogien tulisi tätä ajatella ja huomata, että se nopeasti voi viedä tilanteeseen, että sekin hyvä, mitä jälellä on, menee yksintein yli laidan eli, niinkuin poliittistssa kielessä tavataan sanoa: lapsikin heitetään ulos pesuveden mukana.

I.K.L:n ARPAJAISTEN VOITTOLUETTELO N:o 1 ON ILMESTYNYT.

„Tampere on meidän"

Ylläolevat sanat ovat Tampereen punaisen pormestarin Hakkilan lausumat ja alleviivataan niillä sitä, että marxilaisilla punasatraapeilla on kaupungissa valta. Mutta tarkemmin niitä vielä ajatellessa huomataan, että niihin sisältyy voitontahtoisuutta ja tulevaisuuden perspektiivi; se nimittäin, että koko maa on ennen pitkää punaisten hailussa.

Ei voi kieltää, etteikö marxilaisjohtajan mahtipontisissa sanoissa olisi jotain perääkin ja piilisi ehdollinen toteutumisen mahdollisuus. On nimittäin muistettava, että se sama luokkaviha, jota marxilaisjohtajat käyttävät kiihottaakseen työläisjoukkoja muuta yhteiskuntaa vastaan, on hirvittävässä määrin tunkeutunut yhteiskuntaa säilyttävänkin kansanosan keskuuteen. Eri kansalaisluokat näkevät toisissaan vihollisen, joka muka uhkaa heidän olemassaoloaan. Kateus, sokea ja rajaton omanvoitonpyynti, käsitteet, jotka kiinteästi liittyvät luokkataisteluoppiin ja -henkeen, ilmaiseiksevat joka hetki yhä voimakkaampina ja voimakkaampina. Valtiollinen edesvastuuntunne on arveluttavassa määrin höltymässä, jopa siihen mittaan, että sen vaikutukset tunnetaan maassamme jo kipeästi.

Yhteiskuntamme ei ole estänyt tätä tuhoisaa kehitystä. Meillä vallassa ollut valtiollinen ja henkinen liberalismi, vapaamielisyys, on päinvastoin itse ollut edistämässä näiden yhteiskuntaa hävittävien tekijöitten vallalle pääsyä. Ja enemmänkin. Me olemme hiljalleen lipumassa väärien vapaamielisten tunnusten vanavedessä vaaralliseen yhteiskunnalliseen ja valtiolliseen kaaostilaan, josta meillä on riittävästi kouraantuntuvia esimerkkejä eri kansojen keskuudessa. Marxilaisjohtaja Hakkila ja kumppanit odottavat kyynillisesti vain sitä hetkeä, jolloin yhteiskunnalliset olomme ovat rappiolla ja valkoinen kansa puolustuskyvytön. Silloin on helppo antaa itsensä tuhonneelle kansalle armon pisto.

Mutta kuten muuallakin uudet kansalliset liikkeet, uusi valtiollinen ja taloudellisyhteiskunnallinen ajattelutapa ovat estäneet kansojen sortumisen ja vapauttaneet itsensä marxilaisuudesta, samoin Isänmaallinen Kansanliike taistelee meillä siksi, kunnes marxilaisuus on tuhottu ja kansamme vapautettu niistä yhteiskuntaelämää jäytävistä tekijöistä, jotka sitä nyt vaivaavat.

Mustapaita-armeija marssii järkkymättä päämääräänsä kohti. Sen etujoukot tunkeutuvat parhaillaan itse Tampereen punaiseen kaupunkiin, jossa käytävä taistelu on oleva ankara. Mutta me luotamme, että ne aatteet, se uusi yhteiskunnallinen, valtiollinen ja taloudellinen ajattelutapa, mitä me edustamme, on kokoava joukot lippumme ympärille. Silloin kun se tapahtuu, ja se tapahtuu varmasti, me sanomme: Tampere on meidän ja samalla hetkellä myös koko maa on meidän.

H. H.

Synkkäkatseinen mustapaita Tampereella

Neuvottelu ja määräys matkata Tampereelle ja niinpä juna pian kyyditseekin mustapaitaa Seinäjoelta kohti "punaista kaupunkia". Junan hiljaa nytkytellessä kiertyy ajatus pakostakin siihen, mitä sanaan Tampere on sisältynyt ja nykyisin sisältyy. Silmien editse liikkuu kuva katkerista ja verisistä taisteluista, joita vuonna 1918 käytiin ryssiä ja marxilaisen petoksen sokaisemia punakaartilaisjoukkoja vastaan. Tällöin ei ollut kysymys yksin maamme vapaudesta ja siitä, sorrummeko marxilaisen bolshevismin orjuuteen, vaan oli kysymys suuremmasta. Tampereen taistelun tiimalta nimittäin ratkaistiin myöskin se, pysähtyykö aasialainen marxilainen bolshevismi tähän vai jatkaako se kulkuaan yli länsimaitten.

Se pysähtyi. Pysähtyi armotta, mutta vaati samalla sellaiset uhrit, joita ei valkoinen Suomi koskaan voi unohtaa ja joita se ei saa unohtaa.

Niinä päivinä ja hetkinä, kun Tampereen edustalla konekiväärit tuimimmin rätisivät, kun tykit ulvoivat kuolemaa ja kiväärit lauloivat tuhoa, vannottiin vala juoksuhaudoissa: Marxilaisuus tuhotaan nyt ja tämän maan kamaralla se ei enää saa tuhoaan kylvää. Toisin ovat kuitenkin asiat menneet. Muun maan ohessa on Tamperekin marxilaisuuden temmellystantereena, vieläpä niin, että siitä sanotaan "punainen Tampere". Punainen satraappi Hakkila saa aiheen ilkkuen sanoa "Tampere on meidän". Pitkällä ollaan. Kaupunki, jossa aikoinaan ratkaistiin maamme ja ehkäpä koko länsimaisen elämän kohtalo, on marxilaisten. Olemme siis rajakynnyksellä ja siinä on ratkaisun tapahduttava — ja se tapahtuu varmasti.

Taajoina rivistöinä marssii silmieni ohitse mustapuseroinen armeija. Tasaisesti ja järkkymättä marssii se eteenpäin esteet pois tieltään raivaten. Katseet ovat tähdättynä eteenpäin — voittoon, siihen hetkeen, jolloin sinimusta aate on koonnut kansan ja iskee marxilaisuuden maahan. Tampere on meidän ja koko maa on meidän, eikä teidän — näin kaikuu korvissani, kun juna viheltää Tampereelle. Vaunu nytkähti viimeisen kerran, pysähtyi. Olin Tampereella.

— — —

Siitä huolimatta, että Tampereella ja koko Pohjois-Hämeessä vasta muutamia viikkoja sitten on pantu IKL:n työ käyntiin, sai jo heti sen vaikutelman, että hyvällä tolalla ollaan. Tarkemmin kuitenkin todetakseni asiantilaa suuntasin matkani IKL:n kansliaan, joka sijaitsee Tuulensuun komeassa talossa. Jo heti sisään astuessaan huomasi, että tosi on kyseessä. Kirjoituskone rätisi nopeassa tahdissa. Puhelin soi lakkaamatta. Jäseniksi ilmoittautuvia on jonossa odottamassa vuoroaan saada täyttää ilmoituskaavake. Toisaalla valitaan ja koetellaan mustia puseroita, joita menee kuin kuumille kiville.

Katselemme ja ihmettelemme. Kysymme itseltämme: Voiko hämäläinenkin luonne innostua tuohon mittaan? Ja näyttääpä voivan, mutta aikaakin se on ottanut. Mutta auta armias, kun innostutaan, sitten ei mikään taas pysäytä hämäläistä. Kestävästi ja tarmolla painaa hämäläinen eteenpäin siksi, kunnes se, minkä puolesta on innostuttu työskentelemään, on saavutettu. Alku on otettu Tampereella ja se on voimakas ja lupaava.

— — —

Erikoisen lukunsa ansaitsee Tampereen po:n johtaja tohtori Aulamo, mies, joila epäitsekkyys, alttius, avuliaisuus ja ääretön työtarmo ovat luonteen perustana Huolimatta erittäin raskaasta ja vaativasta lääkärinammatistaan, on hän tavallaan joka hetki mukana ohjaillen, neuvoa antaen ja järjestäen. Maassamme on käytäntö ollut sellainen, että henkilöt, jotka ovat huomattavassa yhteiskunnallisessa asemassa, ottavat virkoja ja tehtäviä vastaan vain sen vuoksi, että onhan siitäkin taas tippuva kunniaa ja mainetta. Tampereen po:n johtaja on poikkeus tuosta. Isänmaallinen Kansanliike ja Tampereen po. voivat olla tyytyväisiä siitä, että po:n johtajan paikalle on saatu työn ja tarmon mies. Laajemmalti ajatellen sanoisin vielä, että hän ei ole ainoastaan esimerkki tamperelaisille ja pohjois-hämäläisille siitä, millaisen todellisen järjestömme toimihenkilön tulee olla, vaan hän sellaisena kelpaa esikuvaksi IKL:läisille kautta koko maan. Sillä tosiasia on: persoonallisella uutteruudella, alttiilla taistelumielellä ja uhrautuvaisuudella me viemme asiamme eteenpäin ja voittoon. Teoretisoimalla ja velttoudella tuotamme itsellemme tappion.

— — —

Tällä Lakeuden Sanalla oli Tampereella paljon ystäviä. Mutta liikkuessaan kuuli moitittavankin lehteämme, kohdistuen arvostelu erikoisesti siihen, että sanomme joskus tinkimättömiä ja suoria sanoja. Näille arvostelijoille sanoisimme, että poliittiselta taistelulehdeltä kaikkina aikoina on vaadittu suoruutta ja tinkimättömyyttä. IKL:hän on lähteyt taisteluun valtiollisia ja yhteiskunnallisia epäkohtia ja suureen mittaan päässyttä rappeutuneisuutta vastaan ja silloin ei edistysmielinen hännänheiluttelu ja silitelty vetele. Taistelua sellaista kuin meidän ei käydä siirappisanoilla. Siihen vaaditaan sanan leikkausveistä, joka armotta leikkaa sen, mitä kulloinkin on leikattava. Oikea taistelu on aina hyökkäystä, niin myös politiikassa ja hyökkäystaistelussa ei aina löydetä teorian ja rauhan ajan hienoja menettelytapoja. Tätä haluamme muistuttaa ja uskon, että arvostelijat eivät voi kieltää sitä oikeutusta.

Ja lopuksi. Tilatkaa Lakeuden Sana ensi vuodeksi. Sitä saatte Tampereella lukuisilta asiamiehiltä ja postitoimistosta. Lehden tilaamalla saatte vielä sen erikoisen edun, että olette tapaturmavakuutettu Tapaturmavakuutus Oy. Louhessa kuoleman varalta 5,000 markasta. Voihan käydä nimittäin niin onnettomasti, että tapaturma sattuu ja sitäpaitsi patukoitkin, puhumattakaan punaisista, voivat kiihtyä hengenvaarallisessa mitassa.

— — —

Naisia sanotaan Tampereella olevan kaksi kertaa enemmän kuin miehiä. Näin ollen miehen kannalta asioita arvostellen mahtaisi olla maskuliinilla erinomaiset makean leivän päivät, sillä tuollainen suhde, jos mikä on meille miehille auringonpaistetta. Ottaessani tässä puheeksi naiset, teen sen kuitenkin siinä jo muuallakin todetussa mielessä, että naisten keskuudessa on suuri innostus aatteitamme ja toimintaamme kohtaan. Sankoin joukoin liittyvät he jäseniksi. Siinä on kaikkia ikäluokkia, on nuorta, keski-ikäistä ja vanhempaakin polvea, neitosia, rouvia, virkanaisia j.n.e. Ja mikä merkittävintä, naiset eivät ainoastaan liity, vaan sen jälkeen he ovat myöskin innokkaasti mukana järjestötyössä. Nähdä esimerkiksi Tampereen naisten innostusta ja miten uhrautuvasti he ovat auttamassa ja työssä, vieläpä sellaisenakin aikana, jolloin luulisi tanssijänteitten viekottelevan mieluisammille tanhuville, siinä piilee ilmeisesti jotain syvempääkin. Lottatyössähän tosin olemme nähneet naistemme ahkeruuden ja itsensäkieltäytymisen kaikessa loistossaan, mutta että poliittinen elämäkin ja raskas järjestötyö saattaa temmata naisemme mukaan siinä määrin kuin on nähtävissä, siihe on annettava tunnustus. Seuratessani naisten mukanaoloa, minun täytyy vielä sanoa, että heillä on usein enemmän rohkeutta ja sisua kuin monella miehellä. Totuushan on nimittäin, että jos nainen innostuu ja lämpenee jollekin aatteelle, niin on hän täydestä sielustaan mukana ja enemmän tunne- ja vaistoinmisenä toimii myös usein suoraviivaisemmin ja ponnekkaammin. Näin Tampereellakin sen ja koko aatteellisen ja valtiollisen taistelumme onneksi.

— — —

Tampereen po:lla oli viime sunnuntaina ensimäinen suurempi juhlansa. Se oli onnistunut sekä isänmaallisesti kohottavana että aatteitamme monipuolisesti selvittävänä tilaisuutena. Salintäyteinen yleisöjoukko seurasi tarkoin mittä arvokkaita ja asiallisia puheita, joita illan kuluessa pidettiin useita. Voi olla vakuutettu siitä, että tilaisuus jätti pysyvän vaikutuksen läsnäolleisiin ja ennen kaikkea pani läsnäolleet lukuisat vastustajamme ajattelemaan ja itselleen myöntämään, että oikeat on asiat ja otteet IKL:llä.

— — —

Tampereella on huomattavissa eräs ilmiö, jollaista en muualla ole kuullut olevan. Se nimittäin, että marxilaisnuorukaiset käyttävät IKL:n mustaa puseroa ja solmiona on punainen kravattinauha. On ilmeistä,, että tämä on uhittelua, jolla halutaan sanoa, että varokaa, kyllä tässä vielä näytetään samoinkuin ettette te meille mitään mahda. Aivan tällaiselta tuntui, kun tarkkaili pitkin Hämeenkatua steppaavia Marxin Kallen poikia. Monelta taholta meikäläisten piirissä kysyttiin, mitä tehdä tällaisia uhittelijoita vastaan. Tuskinpa asiassa tällä kerralla on erikoisempia tehtävissä, sillä kuten kävi selville, mustat puserot olivatkin popliinipaitoja, joita jokaisella on mahdollisuus ostaa mistä vaatehtimosta hyvänsä. Parasta lienee sittenkin, että annetaan poikasten huseerata punakravateissaan, kylläpähän kerran häviävätkin päältä. Ainakin silloin kun punajohtaja Hakkilalle näytämme, että hän puhui valetta sanoessaan: "Tampere on meidän".

— — —

Lähtiessäni Tampereelta oli po:n jäsenmäärä n. 700 miestä ja naista. Viikkoa aikaisemmin oli jäsenluku 350. Huomaatteko, mitenkä sinimusta aate valloittaa kaupunkia. Näki muuten selvästi, että samaa tasaista tahtia tulee jäsenmäärä nousemaan, eikä kulune kovinkaan pitkiä aikoja, kun Tampereen po:lla on jäsenmäärä, joka lasketaan tuhansissa.

Mutta tällainen ei ole toisaalta mikään ihmekään, sillä Tampereella jos missään luulisi tunnettavan marxilaisuus, mitä se on ja mihin se tähtää. Siellä myöskin suuri yhteiskunnallisten olojen vastakohtaisuus näyttäytyy monessa suhteessa jyrkempänä kuin muualla. Tätä taustaa vastaan on Tampereen rynnistystä tarkasteltava ja on ymmärrettävä.

Synkkäkatseinen mustapaita.

Osakeyhtiö Sahanterä
Sähköos.
Sahanterä
Tampere
Puhelin
Tampere
1315
Suosittelemme ensiluokkaisia valmisteitamme: Saha- ja koneteriä, halko- ja metsänkaatosahoja, kaikenlaisia käsisahoja, maanviljelyskoneteriä ja erilaisia puutarhatyökaluja.

Höyrypuuseppä Oy.
Tampere. Puh. 600 & 601.
HUONEKALUOSASTO
RAKENNUSOSASTO
PUUTAVARANMYYNTIÄ
OMA PIIRTÄMÖ

Konttori- Koulu- ja Piirustustutarpeita
Suuri valikoima postipaperia.
IKL postipaperia ja kuoria.
Elina Hjorth
KIRJA- & PAPERIKAUPPA.
Tampere, Kuninkaank. 23.

T. Wikholm
Tampere.
Vaski- Pelti- ja Rautateollisuustehdas
Perust. 1871. Puhelin 160.
SUOSITTELEE TEOKSIANSA.

Havulinnan Sähköliike Oy.
Tampere, Kauppakatu 4. Puhelimet 424, 886 ja 2303.
KONEKORJAUKSET, kuten generaattorien, muuntajien ja moottorien uudestaan käämimisen suoritamme nopeasti ja huolellisesti.

SUKAN MYYMÄLÄ
Tampere, Puutarhak. 11.
Toimittaa
jälkivaatimuksella sukkatilauksia ympäri maan.
Hinnat kohtuulliset.

Uusi ajattelu

Aika on myrskyinen. Ristiriidat taloudellisilla y.m. aloilla törmäilevät toisiaan vastaan. Syy ei ole suinkaan yksistään nykypäivien. Tämä käymistila on seurauksena sitä edeltäneestä henkisten arvojen muuttumisesta, jonka aikaansai varsinkin maailmansota ja sitä seurannut uusi aikakausi. Joukko entisiä käsityksiä on romahtanut. Tilalle on astunut uusia, ennen tuntemattomia ja kokeilemattomia. Ja ne taas vuorostaan ovat tuoneet mukanaan sarjan uusia, aluksi vaikeasti sovitettavia ristiriitoja. Henkisten ja taloudellisten suuntausten muotoilut liittyvät eroittamattomina yhteen, muodostaen vyyhdin, joka päältä katsoen näyttää jopa selvittämättömältä ja on saattanut monenmonet yksilöt mitä vakavimpiin ratkaisukohtiin. Tässä käymistilassa tarvitsee yksilö kylmää päätä selvitäkseen voittajana, ennen kaikkea itsensä ja omien entisten katsomustensa voittajana. Toiset joutuvat epätoivoon, toiset ponnistelevat eteenpäin miten kuten, muutamat yrittävät vakavasti ulospääsyä arvoituksista, jotkut näkevät kauemmaksi ja — voittavat.

Poliittinen elämä, jonka merkitys tällä vuosisadalla on entistä suurempi siitä syystä, että se on läpitunkenut kaikki kansanluokat, elää myrskyistä kehityskauttaan. Siinäkin, ja juuri siinä, on paljon romahtanutta, josta "piirit" ja niiden talutusnuorassa olevat kansalaisryhmät yhä pitävät kiinni tuijottaen entisiin tavaksi käyneisiin tunnuksiin. On suhteellisesti kauan liikuttu politiikan "kotoisiksi" muodostuneissa sokkeloissa, eikä tahdota löytää pääsyä niistä pois. Se ei ole niin kummakaan, sillä päivä päivältä julistavat vanhan järjestelmän tukipylväät, ne jotka siitä edelleen hyötyvät, että vanha patenttilääke on yhäkin tepsivä, että uudet tuulet ovat vain ohimeneviä hengähdyksiä, joitten jälkeen poliittinen ilma taas "puhdistuu". Ja näitä vakuutteluja uskotaan vielä melkolailla. Ihminenhän on ollut ehkä noin 90-prosenttisesti laumasielu, joka syö valmiiksi märehdittyä apetta. Omilla aivoilla ajatteleminen on monelle ollut suorastaan mahdottomuus.

Mutta omituisinta tässä ilmiössä on se, että tuo vanha, aikansa elänyt poliittinen yhteiskuntakatsomus yhäkin käyttää kuluneita mitään sanomattomia fraaseja. Sellaisia ovat kaunistuntuiset vapaus, veljeys, tasa-arvoisuus, kansanvalta, laillisuus (lainausmerkeissä), humaanisuus, liberaalisuus y.m.s. Se on omituista siksi, että tosiasiassa niiden toitottajapiireissä näitä käsitteitä käytännössä kaikkein vähimmin viljellään. Jos missä, niin siellähän ilma on tunkkaantunutta, elämä kaavoihinsa kangistunutta, yksilöllisyys hävinnyttä. Miksi niitä sitten käytetään? Siksi, että siellä aavistetaan uuden, todella puhdistavan tuulen valloittava humina. Siihen on jo saatu tutustua. On jo saatu nähdä, että on syntynyt kestävämpiä aatteita, tosiperäisempiä pyrkimyksiä, voimakkaampia yksilöitä ja joukkoja, jotka eroavat entisistä siinä, että ne ovat kuulleet, mitä ajan kello on lyönyt, ja tietävät uuden suunnan. Kansalliset heräämiset ovat käynnissä kaikissa valtakunnissa, joille historian Nemesis on vielä antanut elämänaikaa ja suuria tulevaisuuden tehtäviä. Niissä ei enää vain unelmoida tulevista kansakunnallisista suurtöistä, vaan niissä tehdään vakavaa työtä niiden hyväksi, niissä taistellaan. On käynnissä hyökkäys ennakkoluulojen korkeita muureja vastaan. Hyökkäystä johtavat miehet, jotka näkevät muita kauemmaksi ja rohkenevat asettaa peliin koko panoksen.

Näin on meilläkin. Uusi ajattelu on syntynyt Suomessakin. Monesta vanhoihin kaavoihin tottuneista saattaa tuntua, ja tuntuukin, aluksi oudolta ja jopa mahdottomalta tulla mukaan. Ovathan uudet "näyttämölleasettelut" niin suuresti totutusta poikkeavia, että ne aluksi arastuttavat. Mutta nuoriso ei arkaile. Nuorisolla ei ole laskelmoivaa varovaisuutta, sillä se ei ole kahlehdittu ennakkoluuloihin. Se on päinvastoin elänyt ajassa, jossa sille ovat täysin selvinä paljastuneet entisen kestämättömän perustan heikkoudet, hataruudet ja mädännäisyydet. Kansallinen nuoriso ei usko eikä sitä millään enää voi saada uskomaan lahonneisiin politiikanjumaliin. Se vaatii uusia tähtäimiä, uusia päämääriä, uusia johtajia. Ja se saa ne. Ne nousevat sen itsensä keskuudesta. Aika tekee miehiä. Uskaliaimmat ja voimakkaimmat lahjakkaiden keskuudesta nousevat kantamaan lippuja, ja koko heräävä nuoriso rientää heidän jäljessään.

Tällainen uusi, uuden ajattelun synnyttämä henkinen yksilö- ja joukkoliike on Suomessa isänmaallinen kansanliike. Se on nyt päättävästi jättämässä taakseen vanhat jumalat, puoluejumalat, ja "parlamentaarisen" autuuden. Se on löytänyt, kasvattanut, uudet johtomiehet, jotka viittovat tietä. Isänmaallinen kansanliike on uuden ajattelun liike. Se on nuorten liike, nim. nuoresti ajattelemaan pystyvien kansalaisten liike. Ja ilahduttavaa on nähdä, että rämeiset puolueusvat eivät ole vielä sentään ehtineet sumuttaa kaikkien entistenkään ikäpolvien silmiä, sillä yhtä paljon kuin nousevaa nuorisoa, käsittää IKL:n rivistö tälläkin hetkellä jo hapsiltaan harmaantunutta vanhaa polvea, nim. sitä osaa siitä, jolla on ollut syvät juuret ja korkealle tähtäävät katseet näinä puoluehapatuksen alentavina "riemuvuosina".

Uusi ajattelu, uuden vuosikymmenen ajattelu tunkeutuu valaisevien auringonsäteiden lailla pimeisiin loukkoihin. Kansa herää unesta. Ajatus pukeutuu sanoiksi, sanat teoiksi. Seurauksena on tietoinen taistelu todella vapaiden, yksilöllisten, ylevien tunnusmerkkien nimessä. Suomen uuden luomisen työ on alkanut IKL:n taistelurivistön laajenevalla voimalla. Isänmaan vankka käsivarsi ojentautuu ottamaan haltuunsa kansan ja ohjaamaan sitä suurta tulevaisuutta kohti.

Kaikki mukaan! Liittykää IKL:n taisteluriviistöön luomaan uutta, ehyttä ja voimakasta valtakuntaa! Milloin se tulee, emme tiedä, mutta sen tiedämme, että se tulee!

LIPPUMIES.

KESTO
LOISTO KENKÄVOIDE
Kiilto Osakeyhtiö
Tampere
Suojelkaa kenkiänne hyvällä kenkävoiteella. **KESTO-kenkävoide** on kotimainen loistovoide, joka puhdistaa kiillottaa ja suojelee.

KESTO-nahkavärillä saatte vanhat nahka- ja nahkajäljittely esineet uuden näköisiksi.

Nahka alla Kesto päällä ne ne kestää joka säällä.

KIILTO OY.
Tampere.

Maatilojen ostajat ja myyjät
TAMPEREEN SEUDULLA.
Kääntykää luottamuksella puoleeni.
Kauttani myytävänä erisuuruisia maa- ja kaupunkikiinteimistöjä.
K. Isotalo,
Tampere, Otavallank. 6. B.
Puh. 2250.

Syys- ja talvikautta varten

on varastoomme saapunut suuri ja lajirikas valikoima **naisten leninkejä, kappoja, miesten pukuja, päällystakkeja. Kaikki tämän syksyn kuoseissa.** Jos tarkoituksenne on saada muodikkaat pukimet sopuhinnalla, kannattaa Teidän tutustua meidän monipuoliseen varastoomme.

Huom.! Erikoisen hyvä valikoima naisten hattuja.

T. Väinölä
Isokyrö.

Hyvä kirja
on uskollinen ja hyödyllinen seuratoveri. Se ohjaa löytämään uusia elämänarvoja, se valaisee, neuvoo ja opastaa. Kirjallisuusviikolla on Teidän hankittava ainakin yksi arvokas kirja.
Seinäjoen Kirjakauppa
L. Hautanen. **Seinäjoki.**

Mestarin käsi ajattelee

Kone tekee vain, mitä sillä teetetään, täsmällisesti, tosin, mutta aina samalla tavalla.
Mutta ihmisruumis vaatii yksilöllisten seikkain huomioonottamista, sillä eihän maailmassa ole edes kahdella henkilöllä samanlaista vartaloa. Tämän vuoksi tarvitaan pukimien luomiseen mestarin tarkkaa silmää, tottunutta kättä.
Vartalolle sopiva puku on käytännöllinen ja senvuoksi myöskin kestävä. Sellaisen saatte vain hyvältä vaatturilta, joka tietää, mitä hän tekee.
Syksy on käsissä. Puvut ja päällystakit on teetettävä. Kääntykää luottamuksella allamainittujen vaatturien puoleen.

Herman Aho. **Lapua.** Puh. 157.
*
Nikolai Peltokangas. **Alajärvi.** Puh.
*
Martti Kujanpää. **Tuomikylä.** Puh. 15.
*
Sulo Rajala. **Tuomikylä.** Puh.
*
T. Laajanen. **Seinäjoki,** Jerikontie 7. Puh. 208.
*
J. Ritola. **Jalasjärvi.** Puh.
*
Matti Mäenpää. **Ylistaro,** Kylänpää.
*
S. Auralinna. **Seinäjoki,** Puskantie 5. Puh. 222.

RUNOSIKERMÄ

IKL:n Etelä-Pohjanmaan piirin syysjuhlaan 1933 kirj. VILHO VIITA

Pohjanmaa.

Olet noussut helmasta meren,
sinä laakea Pohjanmaa.
Olet perinyt hyökyjen veren,
jota ei voi taltuttaa.

Sun kerran laineitas sousi
miesjoukko pystypää.
Oli jännitettynä jousi,
oli katse kuin kirkas jää.

Meren kaukamaiden takaa
oli uljuus suonissaan,
oli miehuus vahva ja vakaa,
kun tarttui he tapparaan.

Vuossatojen vierivät saatot.
Maan rannat asuttiin. —
Mut harmajat muinaistaatot
yhä astuvat aatelmiin.

Miss' ennen aaltojen yli
lokit kirkuvat karkeloi,
nyt muhea mullan on syli,
mi tähkäin laulua soi.

Mut kauaksi taivaanrantaa
yhä silmä tähyää:
ken tään, mitä maa nyt antaa,
voi meiltä hävittää?

Vain Hän, joka meidät johti
meren aavoilta Pohjolaan,
sen kohtalovuosia kohti,
sen tupia turvaamaan,

vain Hän, joka tarkkaa työmme
ja auttaa voimallaan,
joka siunaa viime yömme
myös multahan Pohjanmaan.

Kohtaloita.

Tässä maassa on soineet sataiset laulut.
Valoja, varjoja vuoroin on sen sukutaulut.
Tässä maassa on elänyt sankarimieli. —
Syvään on purrut kiron ja kateuden kieli.

Tässä maassa on rohjettu tarttua miekkaan,
omaa ja vainolaisverta on vaipunut hiekkaan.
Tässä maassa on heimot toistansa syöneet,
yhteisen puun alta juuret poikki on lyöneet.

Tässä maassa on kavallettu kaunehin aate,
ylle on otettu punaisen iivanan vaate.
Tässä maassa on haastanut isien haamu:
valkoisin voimin saatu on vapauden aamu.
Tässä maassa on luisuttu pelkurien tielle,
arka ja miehuuton on kasvanut mielle.
Tässä maassa on unohdettu isien mantu,
kunnia, vapaus vasarakaupalle pantu.

Tässä maassa on kuulunut Lapuan-ääni:
Heräjä, Suomi, suuri on lastesi lääni,
tätä maata ei ole synnytetty syyttä,
täältä on luotava Pohjolan isännyyttä!

Taistolaulu.

On taiston hetki lyönyt.
Jo torvet toitottaa!
Maanpiirin peittää yö nyt,
jos askel vajoaa.
Kuin tummat varjot tuonen
lens korpit raakkuen.
Jo iske tulta suonen!
Jo herää, ihminen!

Soi kutsu taiston melskeen.
Saa kuolo kamppailuun.
Sa haarniskoitten helskeen
käy riviin raudottuun!
Meit uhkaa kaiken kaaos,
tuo verenleiskuva.
Nyt miehen mieltä saaos!
Ei aikaa horjua.

Kuin jättiläisen muinen
löi päätä lyhemmäks
tuo poika hymysuinen,
mi linkoamaan läks,
niin älä emmi, mihin,
uus Daavid, linkoat,
lyö julmaan Goljattihin
sun iskus polttavat.

Nyt silmää kysytähän
ja miehen uskoa.
Jos oiskin kellä vähän,
se tarvis uhrata.
On nähty monta kertaa:
juur pieni suurin on.
Niin lippus vailla vertaa
se hulmuun nouskohon!

On meillä määrä eessä,
se pian pilkottaa.
Jos taiston temmelteessä
sull' aukeaisi maa,
sa tiedä, poikas aina
sun siunaa tekojas.
Maan eestä päälle paina,
maa muistaa mainettas.

On yössä torvi soinut:
pian aamu meidän on!
Meit pian kunnioinut
lie seppel koruton.
Mut vaikka syliin poven
me käymme kylmän maan,
tuo lapsille se oven,
mi riemuin aukaistaan.

Ja päältä pilvipylvään
kun kerran silmätään,
me näämme suvun ylvään,
mi muistaa isiään.
Se vihollisiansa
käy samoin vastahan.
Me näämme: meidän kansa
käy tietä leijonan!

Kuortaneen Säästöpankki
Kuortane.
AVOINNA KLO 10—13.
Maksaa korkeimman käyvän talletuskoron

Kuortaneen Osuuskauppa r.l.
Kuortane — Alavus.
Talousalueemme eri puolilla olevain myymäläimme kautta tarjoamme palvelustamme.
Edullinen osto- ja myyntipaikka!

DIPLOMAATIT TARINOIVAT

Herriot ihannoi Venäjää Sandler uskoo aseriisuntaan

On tietysti hyvä, että eri valtakuntain diplomaatit valavat kannuja, matkustelevat eri puolilla maapalloa ja vaihtelevat kohteliaisuuksia. Onhan joutavilla jotakin tekemistä ja saavathan sanomalehdet kuvitettuja, kaunissanaisia haastattelupalstoja.

Monsieur Herriot'sta, Ranskan ent. pääministeristä, olemme ennenkin lausuneet omia arveluitamme. Äskettäin viittasimme hänen Moskovan-matkaansa, joka näyttää kehittyneenkin pitkäaikaiseksi puheenaiheeksi maailmanlehdistössä. Helsingin Sanomat on joku päivä sitten saanut tunnettuun Copyright-sarjaansa — Erkollahan on seteleitä — Edouard Herriot'in uuden lausunnon hänen Venäjän-vaikutelmistaan ja lehti otsikoikin sen huomattavasti. Paksu ylärubriikki kertoo: "Venäjällä ei ole nälänhätää." Näin nim. todistaa hra Herriot. Siitä huolimatta, että vastikään monet Venäjän oloja pitemmän ajan tutkineet miehet eri valtakunnissa ovat sitovasti todistaneet yleisesti tunnetut tiedot nyky-Venäjän ennenkuulumattomasta nälänhädästä, joka määrätyillä alueilla on jäänyt jo kroonilliseksi. Mutta hra Herriot väittää, muutamapäiväisen matkansa tuloksena, että nälänhätää ei ole, ja että hänelle siellä ei suinkaan näytetty Potemkinin kulisseja.

Paitsi että kaikki on neuvostolassa erinomaisessa kunnossa, on hra Herriot havainnut siellä vielä erään muita tärkeämmän ilonaiheen. Nim. ryssäin nykyisen syntyväisyyden. Lasten kuolevaisuus on hänen laskelmiensa mukaan siellä vähentynyt silmiinpistävästi tämän järjestelmän aikana, joten asukasluvun vuosikasvu on 2,8 milj. Emme tiedä, mikä tässä suhteessa on totuus, mutta jos näinkin olisi, emme malta olla erikoisesti alleviivaamatta Herriot'n osoittamaa iloa tästä kommunistivaltakunnan väkiluvun kasvusta, jonka hän uskoo johtavan erään tiedemiehen laskujen mukaan siihen, että sen väkiluku v. 1950 tekee 327 miljoonaa. Nythän se on vasta 161 milj. Tämä ilonosoitus, jonka myös Helsingin Sanomat painaa suurilla kirjaimilla, on kuvaavaa maailmanpolitiikan vastaisille "suuntaviivoille", jota osoittaa myös se hra Herriot'in alleviivaama tosiasia, että Venäjällä yhä voimistuu saksalaisviha. Hitleristä näkyy tehtävän tahtomattaankin tulevan maailmansodan räjähdysraketti.

Kansainliiton yleiskokous jatkaa keskustelujaan. Sieltähän olemme tottuneet näkemään korkealentoisimpia diplomaattilausuntoja. Tällä kerralla viittaamme vain erääseen, joka myös osoittaa nykyistä muodissa olevaa "henkeä". Ruotsin ulkoministeri Sandler on pitänyt Genevessä "suurpuheen", jossa hän on erällä tavalla "arvostellut" kansainliiton toimintaa. Liberalistiset valtiomiehet näyttävät näet jo hiljakseen pelkäävän, että heidän aseidenriisuntautopiansa lopultakin osoittautuu saippuakuplaksi, ja tätä rakasta lastaan he eivät tahtoisi päästää käsistään hinnalla millään. Sandler on viitannut siihen, että kun aseriisuntakysymys on pohdittavana erikoisessa konferenssissa — monennenko kerran, laskekoon lukija — niin näyttää siltä kuin se jäisi kokonaan pois kansainliiton ohjelmasta. Ja se surettaa hra Sandleria. Hän on lausunut, ettei mitenkään pitäisi jättää kansoja siihen käsitykseen, että kansainliitto olisi tämän asian hylännyt, sillä hänen mielestään "on vielä olemassa mahdollisuus, että tähän asti käytetyt menettelytavat vievät tulokseen". Suuri usko hänellä siis joka tapauksessa on, vaikka rivien välistä saattaakin lukea pessimismin.

Hän on myöskin kosketellut jo kyllin märehdittyä vähemmistökysymystä, josta kansainliitto ei näy koskaan saavan kylläksensä. Viitattuaan juutalaiskysymykseen, jonka ratkaisu hänen mielestään on asetettava aivan erikoisasemaan — niinkuin juutalaisten erikoisasema maailmassa ei olisi jo tarpeeksi kauan kestänyt — alleviivaa Sandler: "Kaikki yritykset, joiden tarkoituksena ja päämääränä on ihmiskunnan jakaminen eri ryhmiin, ovat niiden periaatteiden vastaisia, joista kansainliitto on syntynyt".

Lauseen sisältö puhuu puolestaan. Siinä ei tosin suorin sanoin mainita esimerkkejä, mutta jokainen ajatteleva lukija huomaa, mistä on kysymys. Tämä helppohintainen fraasi on tähdätty voimistuvia kansallisia nousuja vastaan, joissa Ruotsin ulkoministeri, uskollisena maansa ultrahumaaniselle politiikalle, näkee nousevan "maailmanvaaran" aivan samoin kuin muutkin saksalaisvastaiset ryhmitykset viime aikoina ovat nähneet. Siihen viittaa juuri hänen koskettelemansa juutalaiskysymys. Hitleriin vakavana vaarana tuijotetaan Ruotsissakin, samaan aikaan, kun Ranska ja Puola liittoutuvat neuvostoryssän kanssa. Ruotsi kai näkisi mielellään esim. Suomenkin tuohon liittoutumaan kuuluvana, jotta se sitä paremmin, ilman mitään estettä, pääsisi välittömään "humaanisuus"-suhteeseen rakastetun kommunismijättiläisen kanssa.

Nykyisten diplomaattien julistukset, olkootpa ne suoria kannanilmaisuja, kuten Herriot'n, tai sitten hienosti peitettyjä yleisliberalistisia, kuten Sandlerin, osoittavat, että ajan kellon viisarit pyörivät merkilliseen suuntaan. Toivomme sentään, että Suomen kansa vielä saisi ajatella omilla aivoillaan.

VOX.

Suomen Maatalous-Osake-Pankki
Lapuan konttori
On tallettajille edullinen ja varma rahansijoituspaikka.

Hevosmiehille, maamiehille,
kaikille suosittelemme ensiluokkaisia, kokonaan kotimaisia valmisteitamme, kuten:
Hevosenkenkiä
(I palk. Maatalousnäyttelyssä Viipurissa)
Rekiterästä, **Jousiterästä,**
Kärrynrautoja, **Maanviljelysterästä,**
Suksisauvanpiikkejä y.m.
Inhan Tehdas Osakeyhtiö
Inha.

SUORITA TÄSMÄLLISESTI I.K.L:n JÄSENMAKSUSI, SILLÄ POLITIIKKA MAKSAA MYÖS RAHAA.

LIITTYKÄÄ NYT JÄSENEKSI I.K.L:ään.

*

OSTAKAA I.K.L:n ARPOJA.

LAPSET TARVITSEVAT SUOJAA!

— Te hymyilette kenties. Teidän lapsenne ovat suojattuja. Te itse suojaatte heitä, niin kauan kuin elätte.

— Mutta tuohon vastaukseen sisältyy jo huomioonotettava **jos.** Kukaan ei etukäteen voi mitata päiviänsä.

— Lapset tarvitsevat suojaa, kunnes he ovat valmiit astumaan elämään. Entä, jos Teidän lapsenne ennen sitä menettävät suojaajansa?

— On tuhansittain lapsia, joista sukulaiset saavat huolehtia. Ja toisia, jotka ovat yhteiskunnan niskoilla.

— Sitä kohtaloa Te ette tahdo lapsillenne. On yksi varma keino — mutta myös vain yksi — huoltaaksenne lapsenne, niin kauan kuin he suojaa tarvitsevat: huoltajan **HENKIVAKUUTUS.**

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö

SALAMA

Edullinen *Vakavarainen* *Puhtaasti suomalainen*

Talousneuvostosta

Lakeuden Sanalle V. F. Johanson

Ajatus taloudellisesta neuvottelukunnasta eli talousneuvostosta perustuu siihen, että asiantuntemus taloudellisen elämän alalta erityisen elimen muodossa on asetettava hallituksen ja valtion päämiehen käytettäväksi. Neuvottelukunta, neuvosto itse, ei pane täytäntöön mitään päätöstä, eivätkä sen päätökset hallitustakaan mihinkään velvoita.

Kysymys tällaisen neuvoston asettamisesta on hiljattain meillä hallituksen eduskunnalle jättämän esityksen kautta tullut päiväjärjestykseen. Samaa asiaa on viime vuosina pohdittu useissa maissa, m.m. naapurimaassamme Ruotsissa. Meillä ajavat nykyään kysymystä taloudellisen liberalismin edistysmieliset tunnustajat. Tutustukaamme nyt hiukan siihen, mitä eräs tosiliberaalinen kansantalousmies naapurimaassamme, ruotsalainen professori Eli Hecksher sanoo taloudellisesta neuvottelukunnasta eli talousneuvostosta v. 1931 ilmestyneessä kirjassaan Ruotsin rahapolitiikasta (Sveriges penningpolitik. s. 119). Professori Hecksher kirjoittaa:

”Talousneuvoston kannattajat näkyvät olevan sitä mieltä, että se olisi paras muoto saattaa eri elinkeinonhaarojen harjoittajat neuvotteluihin yhteisistä asioista, ja että sen kautta saataisiin suurempi yhdenmukaisuus eri intressipiirien toiminnassa kuin muuten olisi mahdollista. Neuvostolla pitäisi siinä tapauksessa olla käytettävänä pystyvä kansliatoimikunta, joka huolellisesti valmistaisi kaikki asiat ja tekisi mahdolliseksi neuvoston jäsenille helposti ja mukavasti tutustua esilletuleviin asioihin. Hallituksella olisi etukäteen tiedossa, missä tärkeimpien kysymysten pätevin asiantuntemus olisi saatavissa ja se voisi toiselta puolen mahdollisimman helposti saada tärkeimpien elinkeinohaarojen harjoittajat mukautumaan siihen, mitä pidetään tarpeellisena yleisen edun kannalta. — —

Toiselta puolen voidaan myöskin väittää, ettei taloudellisella neuvostolla sen aikaisemmassa muodossa ole ollut monta niistä ansioista, joita lasketaan talousneuvostolle kuuluviksi; ja ehdotuksen vastustajat esittävät, että juuri ansioitten puute kuuluu asian luonteeseen ja että aikaisemmin todettu asiantila sen johdosta myöskin toistuisi, jos neuvosto saisi uuden muodon.

Luultavaa on, että elinkeinonhaarojen yhteenliittymät tulisivat edustajikseen ehdottamaan sellaisia henkilöitä, jotka ulkonaisen asemansa vuoksi ovat enemmän tai vähemmän itseoikeutetut, joko ikänsä perusteella tai asemansa vuoksi kysymyksessä olevissa liitoissa, eikä hallitus voisi näitä miehiä syrjäyttää horjuttamatta samalla koko neuvoston arvovaltaa. Olisi todellinen sattuma, jos hallitus sillä tavoin saisi kootuksi parhaan asiantuntemuksen; useimminkin sitä olisi löydettävissä sellaisten henkilöitten keskuudesta, joilla ei ole senluontoista ulkonaista asemaa, että heitä voitaisiin edustajiksi valita. Ja toiselta puolen kävisi hallitukselle yhä vaikeammaksi kääntyä vähemmän arvovaltaisten henkilöitten puoleen, koska sitä pidettäisiin korkea-arvoisen seurakunnan aliarvioimisena. Todelliseksi seuraukseksi ilmeisesti tulisi, että neuvotteleminen muodostuisi näytteillepanoksi, jota vastoin asioiden todellinen valmistelu tulisi yhä heikommaksi.

Ja olisipa sekin mahdollista, että neuvosto tulisi saamaan sellaisen kokoonpanon, että se toimisi yhteistä etua vastaan eikä sen mukaisesti. Niin voisi käydä, jos elinkeinojen harjoittajat todellisuudessa neuvostoon toimittaisivat pystyvimmät miehensä. Vain hyvin voimakas ja määrätietoinen johto kykenisi taivuttamaan yksityisten etuja edustavia mahtavia, täysvaltaisia miehiä mukautumaan yhteiseen etuun. Tosivoimakkaat edustajat neuvostossa päinvastoin epäilemättä pyrkisivät neuvostoa käyttämään omien etujensa hyväksi. Hallitus siinä tapauksessa tulisi yhä heikommaksi eikä voimakkaammaksi sellaisia intressejä vastaan talousneuvoston johdosta, sitäkin suuremmalla syyllä, kun työllä kuormitetut hallituksen jäsenet helposti voisivat katsoa täyttäneensä kaiken kohtuuden vaatimukset panemalla täytäntöön sen, mitä maan etevimmät talousmiehet olivat vaatineet. Jos sellaiset intressit neuvostossa tulisivat tasoitetuiksi sen johdosta, että eri intressit joutuisivat vastustamaan toisiaan itse neuvostossa, niin siitä loppujen lopuksi tulisi vain sosiaalisten vastakohtaisuuksien taistelualue. Mikä tahansa näistä kolmesta mahdollisuudesta tekisi neuvostosta tarpeettoman tai sopimattoman laitoksen. — —

Omasta puolestani minulla ei ole vähintäkään epäilystä siitä, että ne väitteet, jotka voidaan esittää talousneuvostoa vastaan, painavat enemmän kuin ne, jotka voidaan sen puolesta esittää”.

Näin professori Hecksher.

Kirjassani ”Miten Suomea hallitaan” kannatin v. 1930 taloudellisen neuvottelukunnan tahi talousneuvoston perustamista meilläkin. Esitin silloin sen käsityksen, ettei taloudellisesta edustuksesta voitaisi suurta hyötyä odottaa, mutta sen sijaan sellaisesta laitoksesta, jonka jäsenet valtiovalta nimittäisi.

Silloin, kun tämän käsitykseni esitin, en vielä ollut tutustunut talouselämämme johtavien henkilöitten mahdollisuuksiin ohjata yleisiä pyrkimyksiä omien harrastustensa uomiin. Silloin ei minulla myöskään ollut riittävää kokemusta sen taloudellisen neuvottelukunnan kykenemättömyydestä ja ansioitten puutteesta, joka meillä tuli asetetuksi v. 1928, ja jonka jatkajaksi nyt pitäisi tulla talousneuvosto. Sen kokemuksen perusteella, minkä vuodet 1930—33 ovat antaneet, täytyy minunkin myöntää, että professori Hecksher on oikein kuvannut sekä taloudellisen neuvottelukunnan että talousneuvoston valtakunnalle helposti haitalliseksi muodostuvan toiminnan. Niinpä olenkin valmis yhtymään professori Hecksherin käsitykseen, että taloudellisia neuvottelukuntia ja talousneuvostoja vastaan voidaan esittää painavampia näkökohtia kuin niiden puolesta.

Kysykää kauppiaaltanne

NANSO-trikoovalmisteita

ne kestävät laatuunsa ja hintaansa nähden KAIKEN KILPAILUN.

Nokian Kutomo

KIHLOJA

PALKINTOJA,

HOPEATAVARAA y.m.

Otto Manninen

Tampere (Kaskilinna).

Hatanpäänvaltatie 2, puh. 2352.

T:mi K. Edv. Koiso

Tampere.

Hämeenk. 30. Itäinenk. 26 A.

Monipuolisin varasto:

Kattovalaisimia,

Lasia, Porsliinia,

Taloustavaraa y.m.

Kehitys ja kopiointi

nopeasti ja halvalla.

Oy. Foto

Tampere, Hämeenkatu 21.

Juho Sohlmanin

Metallitehdas

Tampere.

Puhelin 110.

— **Teatteri Kalevassa,** Seinäjoki, esitetään mielenkiintoiseen historialliseen aiheeseen perustuva elokuva Du Barry, jossa Norma Talmadge ja Conrad Nagel niittävät uusia laakereita.

KANSALAINEN!

Kavahda juutalaisuutta!

Vähän selitystä nykyhetken puheenaiheesta

Viime vuosien aikana on yhä enemmän tullut marxilaisuuden yhteydessä kysymys myöskin juutalaisuudesta. Marxilaisuus pääpiirteissään alkaakin olla aikaansa seuraaville kansalaisille selvä, mutta juutalaisuus, itse marxilaisuuden alku ja juuri, on monellekin sitävastoin hyvin hämärä käsite. Usein kuuleekin sanottavan, ettei meillä ole juutalaisuudesta mitään vaaraa. Tämä käsitys on ehdottomasti väärä ja sellaisena torjuttava. Tämä käsityskanta on kuitenkin ymmärrettävissä siten, että tämä juutalaisvaara ei ole **näkyvä,** vaan näkymätön.

Kukapa ei olisi joutunut kosketuksiin esim. russelilaisen kirjakauppiaan kanssa. Niin viattomalta kuin tämä kirjoja kaupitteleva mies tai nainen näyttääkin, niin sittenkin siihen kätkeytyy mitä inhoittavin kansallinen vaara. Sillä juutalaisuus on täysin tietoinen siitä, ettei kristinuskoa tunnustaviin kansoihin pysty helposti aineelliseen maailmankatsantokantaan rakenuva vallankumouksellinen oppi, ellei kristinuskoa ensin tuhota. Ja siksipä juutalaisuus tahtoo tunkeutua kristinuskoon **sisältäpäin** tuhotakseen sen. On lähetetty ovelta ovelle kiertäviä agentteja ja kristinuskon nimissä hävittämään sitä. Aseina ovat raamatunlauseet ja häikäilemättömyys. Kansainvälisen juutalaisen oveluudella on rakennettu raamatun pohjalle perustuva juutalaisten maailmanvallankumousoppi, n.s. tuhatvuotinen valtakunta. Kuka on viitsinyt tutustua tuohon oppiin, on helposti huomannut sen vallankumouksellisen hengen, jossa vain siteeksi on uskonnollisuutta, ja sekin juutalaisuutta puolustavaa. Ominaista sille on maailmanvallankumous, jota he odottavat ja sen jälkeen tuhatvuotista valtakuntaa. Kuvitelkaamme, minkälaista jälkeä nuo agentit vuosittain maassamme tekevät. Ovelta ovelle, henkilökohtaisella agitaisionilla, kirjallisuudella, lentolehtisillä j.m.s. on ollut vaikuttava menestys. Meillä jo löytyy moniin tuhansiin nouseva kansanjoukko, joka on valmis toteuttamaan juutalaisten tuhatvuotista valtakuntaa. Ja sinä päivänä, jolloin tämän tuhatvuotisen valtakunnan pitäisi alkaa, orjuutetaan kristikansat juutalaisten köyryselkäisiksi orjiksi, niin nuo kirjakauppiaat kuin me muutkin tavalliset kansalaiset.

Tämä russelilaisuus on vain yksi pieni haarautuma juutalaisten valtaanpyrkimisketjussa. Toinen, läheinen sukulainen russelilaisuudelle, on pasifismi. Se toimii miltei yhtä näkymättömästi kuin edellinenkin. Pasifismi rakastaa muka rauhaa, vihaa, sotaa ja on kaiken hyvyyden ja lempeyden alku ja juuri, mutta tässäkin on susi kiedottu lampaan villoihin. Tarkoitushan on se, että näillä haikeilla opeilla saataisiin kansojen puolustuskykyiset nuoret miehet kieltäytymään asevelvollisuudesta, (vert. Pekkarinen) ja siten pieneltä osalta heikonnetuksi puolustuskuntoa. (”Joka miekkoon tarttuu j.n.e.”) Mutta silloin, kun juutalaisuus on vaarassa, tarttuvat nämäkin empimättä aseisiin juutalaisuuden puolesta. Tästä on tuorein esimerkki prof. Einsteinin (juutal.) tapaus. Tämä sama pasifisti lähetti aikoinaan Suomen hallitukselle ”ihmisyyden” nimessä kirjelmän kieltäen sellaisen ”ihmisarvoa alentavan menettelyn”, että Pekkarinen pantaisiin asevelvollisuutensa suorittamaan. Nyt tämä sama Einstein on valmis taistelemaan ase kädessä kansallista Saksaa vastaan, joka on katkaissut juutalaisten vallankumousketjun, ja nyt ei Einsteinillekään haihattelu enää kelpaa ... Hän on kirjelmässään belgialaisille nuorukaisille ilmoittanut olevansa valmis ase kourassa näiden kanssa juoksemaan Saksan kimppuun.

Kolmas näkymätön juutalaisjärjestö on vapaamuurarius. Tähän järjestöön, kuten tiedämme, kalastellaan etupäässä sivistyneistöämme, ihmisyyden, veljeyden ja korkean kulttuurin nimissä. Tämän järjestön organisatio ei ole suinkaan edellisiä kehnompi. Päinvastoin se on mitä ovelimmin järjestetty. Kuvaavana esimerkkinä tälle juutalaiselle oveluudelle on, että esim. ylemmän asteen vapaamuurariveli on oikeutettu osallistumaan alempiasteisten kokouksiin, joihin saapuessaan hän vain antaa kädellään tunnusmerkin, eikä kellään läsnäolleesta ole oikeutta kysä kuka hän on. Mutta alemman asteen veli ei saa missään tapauksessa osallistua ylempien looshikokouksiin eikä rituaaleihin. Tarkkaavaiselle lukijalle selvenee, miksi näin on. Täten näet voidaan kontrolloida ylhäältä alaspäin koko tuon valtavan kansainvälisen järjestön toiminta aina korkeimmasta 33 asteesta alimpiin oppipoikalooshelhin asti. Mutta alimpien asteitten toiminta rajoittuu kunkin omaan arvotsteeseen, jossa runsaasti viljelty ihmisyys, hyväntekeväisyys ja kulttuuri on höystetty voimakkaalla juutalaisuudella. Tämä viimeksi mainittu seikka on tosin kätketty niin näkymättömäksi, ettei jäsen sitä edes huomaakaan, sillä hiljaisella jäsenen maailmankatsantokannan muokkauksella ei ole paljoakaan hajua juutalaisuudesta. Ja mitä kauemmin looshiveli on tämän hiljaisen muokkauksen vaikutuksessa, sitä selvemmin hän oppii ajattelemaan samalla tavalla kuin juutalaiset. Itse järjestöt kieltäytyvät mitä jyrkemmin olemasta edes juutalaisten vaikutuksen alaisia. Maamme vapaamuurariloosheihin tuskin kuuluu yhtään juutalaista, puhumatta juutalaisten omista seuroista, sitävastoin sinne kuuluu suurin osa maamme ruotsalaisesta sivistyneistöstä. Myös puhtaasti suomalaisilla on suuri vaikutusvalta virkailijoina j.n.e. Ja moni rehti suomalainen on valmis väittelemään looshinsa puolesta ja selittämään järjestönsä hyväntekeväisyyttä, ja sen vaikutusta maamme kulttuuriin. Mutta siinäpä juuri onkin juutalainen viekkaus: kun jäsen oppii pitämään järjestönsä kulttuurin ja hyväntekeväisyyden lähteenä, niin silloin itse päämäärä jää varjoon. Mutta mitä korkeammille arvoasteille tullaan, sitä selvemmin ja peittelemättömämpinä alkavat hahmoittua juutalaiskasvot. Merkit ja rituaalit ovat täysin juutalaisten uskoa ja uskonnollisia menoja vastaavat, joten tästä ei ole looshin jäsenellä enää pitkä askel täyteen juutalaisuuteen.

Tähän järjestöön kalastellaan pääasiassa kansojen huomatuimpia ja määräämisvaltaisimpia henkilöitä, kuten kuninkaita, presidenttejä, ministereitä, maaherrojaj, piispoja, pappeja, suuria teollisuus- ja liikemiehiä j.n.e. Yleensä sellaisia, joilla valtiollisessa elämässä on määräämisvalta. Syy tähän on helposti ymmärrettävissä. Kun pää on sairas, on silloin koko ruumis toimintakyvytön. Ja kun edellä luetellut henkilöt vannovat henkeensä ja vereensä asti uskollisuuttaan ja kuuliaisuuttaan loosheilleen, vieläpä pitävänsä tätä valaansa **yläpuolella** muiden valojen, niin on sanomattakin selvää miten tällaiset ”hyväntekijät” maata hallitsevat, puhumattakaan puolustuslaitoksesta.

Me tavalliset kansalaiset ihmetteiemme usein valtiokoneistossamme tapahtuvia virkanimityksiä. Mutta eiköhän se liene niin, että näistä virkanimityksistä sovitaan ”veljien” loosheissa, ja niin ollen muilla, tavallisilla pulliaisilla, ei ole näihin asioihin muuta nokankoputusta kuin se, että on paperinsa jättänyt paikanhakua varten ja sitten on vähän aikaa saanut jännityksellä odottaa. Ja siinä koko juttu, olkoonpa, että paperit olisivat olleet kuinka pätevät tahansa.

Yhtä voimakkaasti eri kansojen keskuudessa toimiva marxilainen järjestö kuin vapaamuurarijärjestökin, on sosialidemokraattinen puolue. Tämän järjestön olennaisin puoli on julkisuus, jota edellinen järjestö, vapaamuurarius, karttaa. Tätä järjestöä ei organisatioltaan myöskään ole jätetty heikoksi, sillä juutalaisuus on laskenut, että heidän oppejansa voidaan myös tuloksellisesti eteenpäin viedä työväestön keskuudessa ja niinpä siitä juutalainen Karl Marx rakensi ”työväenaatteen”. Tätä oppia on levitetty työväestön keskuuteen maassamme yli neljäkymmentä vuotta. Syy, miksi juutalaisuus on hakenut jalansijaa työväestöstä ja pannut nämä aatteensa ajajiksi, on se, että kun kansoihin hyökätään kolmelta linjalta, s. o. sivistyneistöstä vapaamuurariutena, työväestöstä marxilaisena ”työväen” aatteena ja kristinuskoisesta kansan keskuudesta russelilaisuutena, niin jälelle jäänyt muu, pieni kansanosa on helposti voitettavissa, ja siten täydellinen juutalaisten päämäärä saavutettavissa.

Kuten sanottu, marxilaisuus pyrkii etenemään työväenaatteen nimissä ja onkin saavuttanut useissa maissa huomattavan jalansijan. Näennäisesti onkin tämä järjestö ajanut työväestön asiaa, saadakseen siten työväen kannatuksen kokonaan puolelleen, mutta kuitenkin on sen päätarkoituksena pitää työväestö tyytymättömänä vuodesta toiseen. Tämän puolen asiasta hoitaa julkinen propaganda, esitelmät marxilaisesta valtiojärjestelmästä ihanuuksineen ja samalla järjestelmällisesti osoittamalla vallitsevien olojen kurjuus. Tätä taas on tukemassa marxilainen sanomalehdistö, joka päivästä päivään levittää tyytymättömyyttä ja nurjamielisyyttä työväestöön. Niinkin suuri puolue kuin maassamme toimiva sos. dem. puolue on, olisi helposti saanut monet parannukset työväen elinehtoihin, mutta niitä ei ole haluttukaan parantaa juuri edellämainitusta syystä. Tämä on taktiikkaa, sillä tyytymätön kansa on altis vallankumouksille ja näin ollen on massat helppo saada liikekannalle, kuten vuosi 1918 osoitti. Silloinhan sos. demoilla oli parlamentissamme yli sata edustajaa ja näin ollen valta vaikka kuinka suuriin parannuksiin, mutta kuinkas kävi? ... Juutalaiset halusivat täydellistä vallankumousta ja massat olivat heti valmiit aseisiin. Tätä hetkeä nykyäänkin odottaa kansainvälinen juutalainen kuin kuuta nousemaan, sillä heti vallankumouksien puhjettua ilmestyy juutalainen näyttämölle, pysyteltyään sitä ennen verhojen takana (vert. nyk. Venäjä).

Viime vuosien aikana ovat pienen Suomenkin ”ikkunat olleet avoinna Eurooppaan”, kuten eräs tunnetuimmista uusbolshevismin edustaja on kerskunut. Ja sieltä on virrannut sitä liberialismia, joka veltostuttaa kansat. Ärimäinen vapaamielisyys on tuonut kansamme sieluun sitä, joka nukuttaa kansan välinpitämättömyyteen, jolle on yhdentekevää, hallitseeko meitä juutalainen tai Kiinan keisari.

Aivan viime vuosiin saakka on juutalaisten maailmanvallankumousrintama edennyt voitokkaasti järjestäytymättömiä kansoja vastaan. Mutta viimeisimmät tiedot kertovat kaikkialta maailmasta, että kansalliset voimat ovat heränneet useimmissa maissa. Samalla on kuitenkin tullut viestejä, kuinka rajusti kansainvälinen juutalainen on apureineen hyökännyt näitä järjestöjä vastaan muka ”kansanvallan” puolustamiseksi. Mainittakoon vain esim. Irlanti, missä kansalliset voimat julistettiin kokonaan lainsuojattomiksi. Myös kotoisia esimerkkejä on enemmän kuin tarpeeksi. Ja niin kauan kuin meilläkin on kansa jaettu eri karsinoihin ja pantu nämä vihaamaan toisissa karsinoissa olevia, niin kauan on salaisella juutalaisella asiaa maahamme. Kun kansa hihkuu oman puolueensa puolesta ja kiristelee hampaitaan vihassa, silloin juutalainen hykertelee käsiään voitonriemuisena, sillä hänen asiansa jää kansalta kokonaan huomaamatta ja kansainvälinen rintama etenee.

Meillä ei ole ollut tähän mennessä yhtään puolueryhmää, joka olisi ryhtynyt ajamaan puhtaasti koko kansan etua. Yksi on ollut teollisuusherrojen asioilla, toinen on saarnannut luokkavihaa sivistyneistöä vastaan, kolmas on katsonut virkamiehiin ja neljäs maataviljeleviin. Tulos on ollut se, että toinen ryhmä vihaa toistaan. Sokeudessa ei ole huomattu kansallisia vaaroja. Nyt kuitenkin on meilläkin herätty. On syntynyt IKL, joka julistaa: **ALAS PUOLUEMUURIT! ALAS LUOKKAVIHA!** Saksa on luonut päältään juutalaisen ruoskan ja nyt koko liberaalinen maailma itkee noiden köykkynokkien vallankumouksellista epäonnea. Viime viikkojen Helsingin Sanomat, Turun Sanomat y.m. lipiraarilehdet, puhumattakaan marxilaisesta lehdistöstä, ovat kirjoittaneet mitä järkyttävimpiä kuvauksia Saksan juutalaisvainoista, ja asioista tietämätön kansa on lukenut ne hysteerisen kauhun vallassa. Noilla lipilaareilla onkin syyä itkuun, sillä Saksassa katkesi vahvin rengas juutalaisten maailmanvallankumouksen ketjusta.

Kansalainen! Kavahda juutalaisuutta!

Mustapusero.

Ylistaron Säästöpankki

YLISTARO

PAIKKAKUNNAN SUURLIIKKEISIN rahalaitos, varma ja edukas talletuspaikka, maksaa tallettajille hyvän koron sekä säästöettä juoksevillatileillä.

KIRKONKYLÄN KONTTORI avoinna joka arkipäivä klo 9—14.

KITINOJAN KONTTORI avoinna maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 15—17.

— **Aho-Mäen kampaamo Seinäjoella** on, kuten ilmoituksesta näkyy, nyt hankkinut ”Weila”- kestolainekojeet. Uutinen on varmasti ilahduttava niille monille kundeille, jotka ovat aikain mittaan olleet juuri tämän liikkeen asiakkaina. Suosittelemme tätä uutta konetta lehtemme lukijoille.

Hämeen invaliidirahasto

Esimerkillinen toiminta invaliidien auttamiseksi

Kun vuonna 1923 syntyi ajatus toimeenpanna ensimäiset suuret Hämeen heimojuhlat Hämeenlinnassa, kehittyi eräiden toimeliaiden miesten aivoissa ajatus, että juhlien yhteydessä toimeenpannaan suuret arpajaiset, joista tulot käytetään Hämeen rintamilla haavoittuneiden invaliidien hyväksi. Ajatus tultuaan julkilausutuksi sai yleisen kannatuksen. Arpajaisiin oli aluksi suunniteltu 50,000 kahden markan arvoista arpaa, määrä kohotettiin myöhemmin 100,000:ksi ja menestyksen ollessa suurenmoisen, kansalaiset kun kautta maan halusivat olla tätä hanketta kannattamassa, korotettiin määrä 200,000 kappaleeksi. Ja kun sitten heimojuhlat kesällä 1924 oli pidetty ja arpajaistilit valmistettu, huomattiin, että homma oli jättänyt puhtaaksi voitoksi jonkun verran yli 300,000 markkaa. Toimikunta asettui heti yhteyteen Invaliidiliiton kanssa ja ryhtyen ottamaan selvää Hämeen rintamilla haavoittuneista, aloitti avustusjakelunsa. Jo jouluksi 1924 jaettiin pahimmassa hädässä oleville noin 50,000 markkaa, ollen avustuksien suuruus yleensä noin 500—2,000 markkaa. Seuraavana vuonna jaettiin jälleen noin 150,000 markkaa ja sitä seuraavina vuosina yleensä noin 50—100,000 markkaa, kunnes varat kävivät niin vähiin, että v:sta 1928 alkaen vain muutamia pienempiä avustuksia on voitu antaa. Kaikkiaan on rahastosta 8 vuoden kuluessa jaettu hädänalaisille invaliideille 342,000 markkaa. Tämä kaunis määrä on käynyt mahdolliseksi kasvaneiden korkojen avulla ja myös sen vuoksi, että toimikunnalla ei ole ollut penninkään menoja, kaikki työ ja tarpeet kun on tehty palkattomasti ja saatu avustuksina.

Ainakin pari sataa invaliidia on joutunut osalliseksi tämän rahaston antimista. Ja että avustukset ovat useinkin tulleet ihan kipeimpään tarpeeseen, kun suurten perheiden huoltajilta jo kaikki elämismahdollisuudet näyttivät raueneen, sen osoittavat ne monet kymmenet suorapuheiset ja liikuttavat kiitoskirjeet, mitä toimikunta on avustettavilfaan saanut. Yleisemmin on apurahoja annettu suoranaisina avustuksina, jopa perheille, joiden huoltaja invaliidina ollen on joutunut elättämään 12:kin lasta. Voidaan arvata kuinka kipeään tarpeeseen tällöinkin apu on tullut. Monia nuorempia on avustettu kouluopetuksen saantiin, m.m. eräitä seminaariin suoriutuakseen kansakoulunopettajiksi, toisia taas maamieskouluihin y.m.s., jotta voisivat omintakeisesti elämäänsä alkaa. Eräille ammattilaisille on hankittu ompelukoneita, suutarinkoneita j.n.e. ja siten koetettu tukea heidän elämismahdollisuuksiaan. Lieneepä joku hevonen ja lehmäkin tullut ostetuksi ja useille on annettu apua saadakseen oman mökin perheelleen asuinpaikaksi.

Nyttemmin on toimikunta päättänyt lopettaa tehtävänsä ja luovuttaa jälelläolevat varat, noin 7,500 markkaa Etelä-Hämeen Suojeluskuntapiirin Invaliidirahastoon liitettäväksi ja käytettäväksi edelleen rahaston alkuperäiseen tarkoitukseen.

Haalistuneet aatteet

saavat vain kourallisen kuulijoita.

Luulisi, että se suunnaton lehti- ja järjestöagitatio, jota marxilaisemme joka päivä harjoittavat, saisi kansalaiset liikkeelle, kun jotain "kuultavaa" on. Mutta siinä suhteessa ovat viime aikoina myrskynneet ankarat vastatuulet. Sosialistien kokous- ja juhlatilaisuuksien yleisö supistuu nykyisin varsin minimaalisiin lukuihin. Eivät sitä näy saavan liikkeelle Tannerit sen enemmän kuin Hakkilatkaan.

Äskettäin oli Vaasassa vierailemassa eräs Viron nuorsosialistien napamies Oskar Pärn, sama mies, joka m.m. on osallistunut kesällä pidettyihin marxilaisten ammattikiihoittajakursseihin Kauniaisissa. Kun hän nyt oli tervehtimässä Vaasan "tovereita", olivat nämä hänen kunniakseen järjestäneet yleisen juhlan, jotta saataisiin kuulla, mitä Viron nykyiseltä marxilaisrintamalta kuuluu. Toveri Pärn esiintyikin siinä, selostaen Viron sosialistien taistelua pahinta vihollista — "fascismia" — vastaan. Hän sanoi, että "Viron nuorsosialistit seisovat uljaina sosialismin sotilaina vartiopaikallaan, jatkaakseen hellittämätöntä taistelua sosialistisen yhteiskunnan luomisen puolesta". (Huom. sisäministeri Puhakka, eikö tämä ole eräänlaista kiihoitusta yhteiskuntajärjestyksen kumoamiseksi?)

Pohjanmaan Kansa, joka juhlasta kertoo, valittaa aluksi, että siihen oli saapunut vain kourallinen kuulijoita. Ja uutisen lopussa valittelu vielä uudistetaan ja pannaan vanhemmalle väelle ukaasi tukea tätä toimintaa, ettei se "missään nimessä pääsisi tyrehtymään" — sanoo lehti.

Syytä valitteluun onkin. Kun ei edes tunnettu ulkolainen taistelija saa pumpatuksi innostusta tovereihin, niin todellakin on aate haalistunut, ettemme sanoisi suoraan — tyrehtymässä. Mitähän ne Vaasan marxilaiset harrastavat, kun eivät enää käy työväentalolla?

Kiihoituskursseilta

VAIKUTELMIA LAKEUDEN SANALLE.

Kyllä tätä "kapinaliikettä" nyt organisoidaan eri tavalla, kun "kiihoitusta" jo oikein järjestelmällisesti opetetaan. Lehtenne lukijat kai tietävät, että IKL:llä oli näet oikeat puhujakurssit tässä viikko sitten. Kestivätkin kokonaista seitsemän päivää, mutta kyllä siellä sitten valheita lasketeltiinkin ehta olan takaa. Itse Kuisma-professori, Heikki Klemetti, siellä oli meitä kurssilaisia tyynnyttelemässä vatsahermoja kutkuttavilla vitseillään, joiden teho on Euroopankuulu. Saatiin siinä ensin tutkia hänen johdollaan sekä kuvin että esimerkein niin äänihuulet kuin rintaresonanssitkin, niin että meillä oli päässämme jo aimo annos äänenkäyttelyn viisautta, kun tehtiin opintomatka sinne suureen ammattipuhujain loistolämpiöön, jota myös kettufarmiksi kutsuttu on. Parempaa opintomatkaa tuskin olisi voinut ajatellakaan. Yksimielinen loppulause siitä oli: eduskuntamiesten pitkänmatkanpuhunta on loistoesimerkki siitä, miten ei saa puhua — jotta taiteen säännöt vähänkään esiintulisivat. Jo istunnon alkulauseista alkaen, joissa seurattiin puhemiehen patkulifaisetin sointuja, aina hamaan istunnon loppuun asti saatiin kuulla äänenkäyttelyä, puhetyyliä, monotoonisuutta ja kuivakiskoisuutta, jota seuratessa itse unikirjakin haukottelisi.

Itse "kansanvallan vares", asessori Kares jutteli meille väittelytaiteen ongelmista perin havainnolliseen tapaansa, jossa marxilaisagitaattorien suuotteetkin tyystin kalpenevat. Varsinaisesta teknillisestä puolesta taas huolehti mustapaitainen taiteilija Otto Al'Antila, opettaen moninaisesti itse puhetaitoa. Tunnit olivat erittäin mielenkiintoisia ja kun niihin vielä liittyi meidän kurssilaisten omat vaatimattomat puheharjoittelut, niin jopa viikon mentyä oltiinkin valmiita poikia "kiihoittamaan" tätä penseätä kansaa kukin omalla kulmakunnallaan.

Ei pidä sentään luulla, että meistä mitään Ciceroita ehti viikossa tulla. Mutta nähkääs: IKL lähtee kaikkiin otteisiinsa perusteellisesti. Kaikkialla tarvitaan suullista esitystaitoa ja tunnettua on, mikä surkeus siinä suhteessa on vallinnut puolue-elämässä. Siellähän vain harvat pamput ovat hoitaneet kellokkaan tehtäviä enemmän tai vähemmän onnistuneella suunkoputuksella. IKL lähtee siitä, että jokainen rivimies on agitaattori, joka tekee valistustyötä ympäristössään. Ja sitä varten on hyvä osata edes käyttää äänielimiään niin ryhmäkokouksissa kuin yksityiskeskusteluissakin, puhumattakaan juhlatilaisuuksista. Siinä mielessä nämä ensimäiset puhujakurssit olikin suunniteltu, ja jos näitä vaan saadaan jatketuksi, niin hyvällä tolalla ollaan, agitaattoreita meistä tulee kaikista.

Lehdissämme on jo selostettu kurssien sisältö opettajavoimineen, joten en puutu niihin enempää. Haluan vain yhtenä mukanaolleista kiittää IKL:n johtoa onnistuneesta keksinnöstä, joka tärkeänä renkaana liittyy kansanliikkeen kurssitoimintasarjaan. Tosin alku on aina vaatimaton, tässäkin suhteessa, mutta siitäpä sitten tie menevi, ura uusi aukenevi. Valistustyötäkään ei ole unohdettava juuri tänä ajatusten ristitulien aikana. Puhuttu sana on painettua sanaa useasti voimallisempi, ja siksipä lopetankin tämän kirjeeni kurssimme marssilauluksi hyväksytyn valistushymnin seuraavalla osuvalla otteella:

Edistys, valistus,
siinä ohjelmamme
sekä patkulit uhrina sen!

Musta-sana.

Ahlqvistin Konepaja
Tampere.

Valmistaa:
Paloruiskuja
sekä
Höyrykeittimiä

Kesällä ja talvella
maistuvat J. A. Tuomikosken
Virvoitusjuomatehtaassa
valmistetut sokeripitoiset
Marjamehut ja virvoitusjuomat
Saatavana suoraan tehtaalta
sekä jälleenmyyjiltä.
**J. A. TUOMIKOSKEN
VIRVOITUSJUOMATEHDAS.
Nurmo. — Puh.**

TUKEKAA I.K.L:n TOIMINTAA.

SUKKA Oy:n
Tampere.

Sukilla
on VANHA HYVÄ KESTÄVYYTENSÄ.

Sähkötyöt
suorittaa nopeaan ja huolellisesti
Hämeen Sähkö- ja Koneliike
Tampere.

Tampereen Verkakauppa Oy
Kauppakatu 4.
KANKAITA JA LYHYTTAVAROITA päivän halvimpiin hintoihin.

KAHVIA hyvää, paahdettua 32 mk. kilo.
Erikoisesti suosittelemme **GOLUMBIA-SEKOTUSTAMME.**
E. Haapaniemi. Tampere, Kauppahalli.

Valjas- ja Nahkaliike
Tampere, Kauppakatu 1.
Puh. 559.
Suositellaan alaan kuuluvia tavaroita

Rauhanummen Puutarha
Toijala. Puh. 65.
Kukkia jälleenmyyjille

Toijalan Hotelli Seurahuone
I LK RAVINTOLA.
Siistit ja viihtyisät huoneet. Lämmin autotalli.

I.K.L:N KANNATTAJAT OSTAVAT TAVARANSA
I. K. L:n Kauppa Oy:stä
Helsinki, Kluuvik. 8, huon. 51. P. 26404. Sähköos. Ikloy., Helsinki.
Auki 9—16,30. Lauant. 9—15,30.

LAHJOITTAKAA I.K.L:n KANNATUSYHDISTYS r.y:lle.

*

JOKAINEN MYYTY I.K.L:n ARPA EDISTÄÄ TOIMINTAAMME.

TUTUSTUKAA TEKIN I.K.L:n PERUSOHJELMAAN.

— **Suosikaa niitä liikkeitä,** jotka mainostavat tavaroitaan tässä lehdessä.

Tohtori Aulamon

aina puuhakkaan Tampereen po:n puheenjohtajan tapasimme IKL:n kansliassa. Siinä kiireen lomassa käytimme tilaisuutta kysellä yhtä ja toista po:n tähänastisesta toiminnasta ja siitä miltä tulevaisuus tuntuu.

Kysyimme ensiksi: milloin Tampereen po. on perustettu?

— Ihmeellistä kylläkin, täällä Tampereella pääsimme alkuun vasta viime syyskuun alkupäivinä. Elokuun puolivälissä tosin eräitten Antrean kursseilta palanneitten toimesta yritettiin po. perustaa, muttei se erinäisistä syistä silloin vielä onnistunut. Kuten sanottu, vasta syyskuun alussa saimme po:n pystyyn ja pääsimme työn alkuun. Heti ensiksi vuokrasimme itsellemme kanslia- ja kerhohuoneuston tästä Tuulensuun komeasta talosta. Tilasimme konttorikaluston ja välineistöä, jotka rahoitimme yksityistä tietä. Ja siitähän sitä sitten voitiin lähteä liikkeelle. Edelleen olemme palkanneet vakinaisen sihteerin, herra Kyllijoen, joka säännöllisesti 9—2 ja 4—7 on tavattavissa kansliassa.

— Onko po:lla ollut jo toimintaa?

— Luonnollisesti ovat alkujärjestelyt vieneet lähes kaikki aikamme. Siitä huolimatta olemme jo järjestäneet parikin kerhoiltaa, joissa on ollut puheita ja muutakin ohjelmaa. Lisäksi on näissä tilaisuuksissa keskusteltu käytännöllisistä po:ta koskevista kysymyksistä. Sitäpaitsi viime sunnuntainahan oli po:n suuri esitelmätilaisuus Palokunnantalossa ja kysyi sen järjestely paljon aikaa ja vaivoja. Nyt kun kaikki perustamishuolet ovat ohitse ja kunnossa, voimme alottaa säännöllisen po-toiminnan.

— Miltä mahdollisuudet tuntuvat?

— Alku on ollut lupaava. Parissa viikossa saimme 300 jäsentä ja nyt on jäsenmäärämme noin 700. Ja uusia liittyy joka päivä useita kymmeniä. Kaikesta huomaa, että IKL:n aatteilla on täällä kannatusta ja silloinhan ei ole mitään hätää. Tulevaisuudesta emme puhu, mutta työtä aiomme tehdä ja oman osamme täyttää.

Kiitimme ja päästimme tohtorin muihin häntä odottaviin tehtäviin.

— **"Rykmentin tytär"** esitetään keskiviikkona lokakuun 18 p:nä klo 20 Seinäjoen Rautatieläisten talossa Antero Suonion 15-vuotislaulajajuhlanäytäntönä.

Rykmentin tyttärellä on jo viime keväänä ja kesällä Nuorten Operan esittämänä uusitussa asussaan ollut erinomainen menestys. Raikuvat taputukset, täydet katsomot ja kiittävät arvostelut ovat kaikkialla palkinneet teatterin esitykset. Saamme siis todella hauskan illan, jonka takeena ovat suositut taiteilijanimet.

Lippuja saa ennakolta Nygrénin kaupasta sekä näyt. iltana ovella. "Rykmentin tytär" esitetään 20 p:nä lokak. Lapuan Seurahuoneessa.

Etelä-Pohjanmaan Järvialueen Maamieskoulu

Koulu aloittaa, kuten ilmoitusosastosta selviää, uuden vuosikurssin tammik. 11 p:nä. Koulu sijaitsee väkirikkaassa Kurejoenkylässä Lapua—Alajärven linja-autotien varrella.

Koulun opetusohjelmaan kuuluu lähes 800 tuntia maatalousammattiaineita sekä niihin liittyviä harjoitusaineita, kuten laskentoa y.m., ynnä noin 250 tuntia käytännöllisiä harjoituksia käsitöissä sekä havaintotilalla esiintyvissä maataloustehtävissä tapahtuvaa havainto-opetusta. Viimemainitun opetusmuodon kautta pyritään ylläpitämään kiinteää vuorovaikutusta käytännön ja tietopuolisen opiskelun välillä. Kevätlukukausi kestää tammikuusta toukokuun alkuun ja syyslukukausi lokakuun lopulta joulun tienoille. Lukukausien välisenä kesänä ovat oppilaat tilaisuudessa, sikäli kuin haluavat, suorittamaan 5½-kuukautisen harjoittelun koulun hankkimilla harjoittelutiloilla. Harjoittelun suorittaneet oppilaat saavat kurssin päätyttyä täydellisen maamieskoulutodistuksen.

Koululla on uudet, tilavat ja hyvät kouluhuoneet, oppilasasunnot sekä ruokalahuoneet oppilaiden osuusruokalaa varten. Asunnot ovat pääasiassa 2 oppilaan huoneita. Asuntomaksu on 40 mk. kuulta lämpöineen ja valoineen. Ruoka on tullut maksamaan noin 200 mk. kuukaudessa. Koulumaksu on 100 mk. koko ajalta. Oppikirjat ja koulutarpeet maksavat noin 300 mk. Kaikki koulumenot tietopuolisen kurssin ajalta tekevät siis noin 1,700—1,800 mk. Harjoitteluaikanaan saavat oppilaat vapaan ylläpidon sekä kuntonsa mukaisen, kohtuullisen rahapalkan.

Valtion varoista on vuosittain jaettu useita 500—1,500 mk:an apurahoja vähävaraisille, edistyville oppilaille; näinollen voi vähempivarainenkin oppilas selviytyä maamieskoulun käynnistä aivan pienillä omilla varoilla.

Hakuaika on parhaillaan, päättyen joulukuulla. Oppilaaksi pääsyehdot selviävät ilmoituksesta tässä lehdessä. Tiedusteluihin vastataan nopeasti.

Kotimainen kenkävoide.

Tässä maassa palvotaan vielä valitettavan suuressa määrin ulkolaisia tuotteita huolimatta siitä, että kotimaiset saattavat sekä laatuunsa että hintaansa nähden olla huomattavastikin edullisempia. Eräs sellainen ala, jossa vielä kuljetaan "fiinin lumoissa", on kenkävoiteet. On kuitenkin aika tässäkin suhteessa siirtyä käyttämään puhtaasti kotimaista valmistetta. Oy. Kiilto, Tampereella, valmistaa nimittäin erittäin hyvää Kesto-kenkävoidetta, joka samalla kun se puhdistaa nahan ja suojelee sitä, antaa sille hyvän kiillon. Kenkävoidetta tarvitsette alinomaa. Muistakaa, että tässä pienessä kulutusartikkelissakin on käytettävä kotimaista valmistetta.

Pahvinjalostus OY.
Tampere, Satakunnank. 17, puh. 2033.
KOTELO- JA MATKALAUKKUTEHDAS.
Pahvipakkauksia ja matkalaukkuja kaikkia kokoja ja laatuja toimitetaan **nopeasti ja halvalla.**

Syksyn ja talven varalle
suosittelemme oman kutomon tuotteita: Kuosikkaita villatakkeja, leninkejä, puseroita, lakkeja ja huiveja. Eri tehtaitten trikooalusvaatteita, sukkia, käsineitä y.m. sopuisilla hinnoilla.
O.Y. TAMPEREEN VILLAKUTOMO.
Hämeenkatu 24 (Scala-teatterin vieressä)

---

joku harva kalastaja tai joesta vettä noutamassa oleva talonpoika huomasi jäätä pitkin kiireesti hiihtävän aseistetun soturijoukon, joka nopeasti katosi silmänkantamattomiin.

Keskeytymättä kävi kulku pois vihollismaasta. Lyhyt lepo vain öisin joen rannoilla olevissa metsissä ja sitten taas taipaleelle! Usein tehtiin matkaa öisinkin siellä missä tiheämmin oli asuttuja paikkoja, ettei matkaavia huomattaisi. Sillä öiseen aikaan oli helpompi sivuuttaa asutut seudut. Niinpä noin viikon kuluttua Novgorodista lähdön jälkeen sissijoukko, Olhavanjoen jäätä myöten kaiken aikaa hiihdettyään, saapui Laatokan eteläiselle rannalle.

Täältä hiihti Langström joukkoineen Laatokan Nevajoen puoleiselle rannalle ja sieltä edelleen Nevajoen seudun suoalueen poikki Suomenlahden jäälle, josta kulku kävi Koiviston ja Uuraan salmien kautta Viipuria kohti. Linnan edustalle se saapui eräänä aamuna käyden Turunsillan kohdalla olevasta holviportista kaupunkiin.

Tällä otettiin sissijoukko riemumielin vastaan. Sitä kestittiin runsaasti oluella ja ruuilla ja loputtomiin saivat nämä urhooliset karoliinilaissoturit kertoa retkensä varrella kokemistaan seikkailuista ja taisteluista. Myöhäiseen yöhön istuttiin kaupungin olutkrouveissa ja silloin oli ilo ylimmillään. Vaahtoavien haarikoiden ääressä unohdettiin pian kaikki sotaretken varrella kestetyt vaivat ja kärsimykset.

Saatuaan runsaat muona- ja ampumavarat mukaansa, hankkiutui Langström joukkoineen taas uusille retkilleen. Aikaisin eräänä helmikuun alkupäivän aamuna hiihti sissijoukko Viipurin läntisestä muurinportista ulos jäälle ja suuntasi kulkunsa Suomenlahden jäätynyttä selkää myöten Helsinkiin päin, saapuen sinne muutaman päivän kuluttua. Kohtaamatta täällä venäläisiä, suunnattiin matka edelleen Turkuun, sinne suoraan maata myöten hiihtäen.

Yövyttyänsä kaupungin läheisyydessä erääseen autioon Piispankartanoon, oli joukko ehtinyt juuri heittäytyä suuren pirtin lattialle levitetyille oljille lepäämään. Vallitsi syvä hiljaisuus. Kuu valoi hopeankirkasta hohdettansa pirtin jäätyneiden ikkunaruutujen läpi lattialla olkien päällä lepäävän soturijoukon päälle. Joskus vain ulkona paukahteleva pakkanen rikkoi yöllistä rauhaa.

Kun Langström muutamien miestensä kanssa yhä vielä valveilla ollen keskusteli, alkoi ulkoa kauempaa kuulua epäselvästi erottuvaa hevosten kavioiden kapsetta.

Keskustelu katkesi silmänräpäyksessä. Kohottautuen makuusijoiltaan, kuunteli miesjoukko tarkasti yhä selvemmin erottuvaa, kovaa kavioiden kapsetta, joka nopeasti läheni kartanoa.

"Kasakoita!" kuiskasi Langström ja karkasi kiireesti lattialta, toisten valveilla olleiden tehdessä samoin. "Miekat esiin!" kuului päällikön nopea komennus, hänen tempaistua pitkän miekkansa tupestaan. Toiset seurasivat esimerkkiä.

Juuri kun Langström oli ehtinyt saada miekkansa vetäistyksi tupestaan, ajaa karautti kasakkaparvi pihaan. Niiden kovaääninen puhelu ja hevosten kavioiden kova töminä, joka pihalta nyt selvästi kuului pirtin lattialla oljillaan vielä nukkuvien sissisoturien korviin, sai heidät kaikki nopeasti valveille. Nähtyään päällikkönsä ja muutamien toverinsa paljastetut miekat käsissään, arvasivat juuri unestaan heränneeet miehet, että vihollinen oli pihalla.

Kun muutama päivä yhtä mittaa oli hiihdetty Lauvasjoen jäätä, alkoi joen uoma muuttua hyvin kapeaksi. Tästä arvasi sissijoukko olevansa jo lähellä päämääräänsä, Novgorodia. Taas levähdettyä jatkettiin matkaa yhä eteenpäin synkkää metsäistä seutua, kunnes viimeinkin saavuttiin Ilmajärven rannalle. Täältä hiihdettiin ylöspäin Olhavanjoen suulle, josta Novgorodin kaupunkiin ei enää matkaa ollut pitkälti.

Eräänä päivänä tehtiin tiedusteluretki Novgorodin kaupungin luokse. Varovasti, hämärän tultua, hiihdettiin niin lähelle kaupunkia, että selvästi jo erottui sitä ympäröivä multavalli kaivantoineen ja torneineen. Sen ulkopuolella levisi säteettäin talorykelmiä ja näkyi tiheässä luostarirakennuksia.

Edelleen huomasi sissijoukko, että Novgorod sijaitsi molemmin puolin Olhavanjokea. Joen oikealla puolella erottui pitkät jonot myymälöitä ja tavara-aittoja. Kaupungin oikea puoli näytti olevan kauppapuoli. Joen vasemmalla rannalla oli linna, jonka tiedusteluretkellä oleva karoliinilaisjoukko erotti muista rakennuksista sen muureista ja torneista.

Kaupungin molemmat puolet yhdisti toisiinsa joen yli rakennettu suuri puusilta, jonka kummassakin päässä oli torni portteineen. Saatuaan tiedusteluretkellä nämä tärkeät tiedot kaupungin asemasta, sen linnoituksesta ja sitä ympäröivästä vallista kaivantoineen, torneineen ja portteineen, palasi Langström takaisin tiedustelupaikaltaan läheiseen metsään, Olhavanjoen Ilmajärven puoleiselle rannalle.

Tänne saavuttuaan kävi Langström miehineen suunnittelemaan puolen yön aikoina kaupunkiin tehtävää hyökkäystä.

Nuotiotulien ääressä istuen odoteltiin puoliyön tuloa, jolloin voitaisiin liikkeelle lähteä. Hyökkäyssuunnitelma kaupunkiin oli Langströmillä jo valmiiksi laadittuna.

Ilta olikin jo pitkälle kulunut, niin että puoliyö alkoi kohta olla käsissä, kun Langström sanoi miehillensä: "Alkaa olla aika jo lähteä, käydäänpä pojat katsomassa, mitä näillä rikkailla novgorodilaisilla on tavara-aitoissaan ja linnassaan meille nähtäväksi asetettuna. Pitäkää mielessänne, että jotain mukaankin tulisi, joskaan eivät meille silkki, turkikset ja kulta paljoakaan onnea tuottane. Vain kunnon miekkamme meille osan kultaista onnea tuottavat. Ja kultaakin kirkkaammin loistakoon Kaarle-kuninkaamme sekä miekkojemme maine".

Nämä sanat lausuttuansa nousi Langström miehineen sammuneiden nuotioiden äärestä. Suksilleen asettuen alkoi soturijoukko nopeasti hiihtää Olhavanjoen suulta Novgorodin kaupunkiin.

Kaikkialla vallitsi hiljaisuus, vain suksien ja sauvojen siuhke rikkoi heikosti yöllisen talvimaiseman rauhaa sissijoukon äänettömästi hiihtäessä kiireesti joen jäätä pitkin. Jostain kaupungin lähistöllä olevasta luostarista kuului kellon soitto ilmoittaen puoliyön koittaneen.

Langström erottikin jo joen jäältä edessään häämöttäväin kaupungin rakennusten epäselvän rykelmän.

Vauhtiaan hiljentäen painui sissijoukko yhä eteenpäin. Himmeä, talviyön usvainen hämärä, joka joen jään ja nukkuvan kau-

KALEVA Seinäjoki Näytännöt klo 6,30 — 8,15, sunnuntaina klo 4 — 6,15 — 8,30.
Norma Talmadge ja Conrad Nagel historiallisessa suurelokuvassa
Du Barry

Etelä-Pohjanmaan Järvialueen Maamieskoulu

Alajärvellä aloittaa 9:nnen lukuvuotensa ensi tammikuun 11 p:nä. Hakemukseen on liitettävä maine- ja lääkärintodistus, jäljennös kansakoulutodistuksesta tai todistus sitä vastaavista tiedoista sekä vanhemman lupa, jos hakija on alaikäinen. Apurahoja jaetaan ja tulee sitä haluavien esittää varattomuustodistus kunnallislautak. esimieheltä. Hakemukset ja tiedustelut osoitteella: johtaja **M. Rajavaara,** Kurejoki.

Johtokunta.

ALAVUDEN KIRJAKAUPPA
Alavus.
TÄYDELLINEN KIRJA. JA PAPERIKAUPPA.
Koulu- ja konttoritarpeita hyvä varasto. **Myöskin kemikalioalaan kuuluvaa.** Hyvä valikoima lasten leluja.

M. Suutalan Kultasepänliikkeestä
Vellamonkatu 2. Puhelin 19 11 Hämeenkatu 16. Puhelin 5 47
Ostatte aina halvimmalla kulta- ja hopeaesineet, kellot ja urheilupalkinnot.

Vielä omasta asiasta

Asiamiesten ja tilaajain huomioon

Lehtemme asiamiehiksi otetaan ensi vuotta varten luotettavia henkilöitä maan eri puolille. Asiamiehiksi haluaville tiedoitamme, että ilmoittautuisivat jo hyvissä ajoin, hetimiten, ilmoittamalla nimensä ja osoitteensa konttoriin. Epäselvyyksien välttämiseksi tulee ilmoittautumista kuitenkin seurata jonkun paikkakunnan IKL:n johtohenkilön suositus tähän toimeen sopivaisuudesta tai, ellei IKL:n järjestettyä toimintaa paikkakunnalla vielä ole, jonkun luotettavan henkilön takuu. Niitä entisiä asiamiehiämme, jotka ovat huolellisesti hoitaneet tilityksensä, pyydämme edelleenkin jatkamaan ja tulemme heille, samoinkuin ylläolevalla tavalla ilmoittautuville, lähettämään aivan ensi tilassa lähemmät asiamiesohjeet, joita seuraa irtileikattava sitoumus asiamieheksi rupeamisesta. Kun tämä sitoumus on asianmukaisesti täytetty ja konttoriimme lähetetty, lähettää konttori puolestaan sitoutuneille kaikki tarpeelliset asiapaperit, tilauslistat ja kuittivihot tilaajia varten sekä erikoiskuittivihot, jotka sisältävät tilaajien tapaturmavakuutuskuitit.

Kuten viime numerossamme nim. jo mainitsimme, tulee jokainen konttoriimme joko suoraan tai asiamiehen kautta maksunsa suorittanut ensi vuoden koko vuosikerran tilaaja olemaan tapaturmavakuutettu Smk:sta 5,000:— Tapaturmavakuutus Oy. Louhessa sen kanssa tekemämme sopimuksen mukaan. Vakuutus on tapaturmaisen kuoleman varalta ja muuten yleisten vakuutusehtojen mukainen. Tilauksen maksaessaan joko konttoriimme tai asiamiehellemme, tilaaja siis saa haltuunsa sitovan kuitin, joka tekee hänestä vakuutetun. Vakuutus on voimassa vuoden 1934 loppuun.

Kiinnitämme tähän vakuutusasiaan erikoisesti asiamiestemme huomion, koska se omalta osaltaan edistää lehden levikkiä ja siten helpottaa asiamiesten työtä niin levikin kuin maksujen koonninkin suhteen. Huomattava siis kuitenkin on, että vakuutus astuu voimaan vasta lehden maksusuorituspäivästä. Mutta siitä huolimatta on asiamiesten jo nyt hyvissä ajoin ryhdyttävä hankkimaan tilauksia ja lähettämään niistä luettelot konttoriimme, että lehden osoite- y.m. käytännölliset järjestelyt saadaan valmiiksi ajoissa ennen vuoden vaihdetta.

Jokaisen IKL:n jäsenen ja kannattajan tulee olla selvillä omista asioistamme ja sitä varten tietysti IKL:n lehti on tarpeellinen. Erikoisesti vähävaraisemmille kansalaisille on tällainen hinnaltaan halpa IKL:n viikkolehti sopiva, koska siitä suurin piirtein selviää IKL:n tarkoitusperät, työmuodot j.n.e. ja koska lehti jatkuvasti tulee olemaan tällaisena aatteellisena siteenä ja taistelulehtenä.

Vielä huomautamme, että lehtemme levikkialue käsittää koko maan, eikä lehti ole suinkaan yksistään maakunnallinen, vaikka se täällä Etelä-Pohjanmaalla ilmestyykin ja täällä on alkuunpantu. Kuten lehden tähänastisestakin sisällöstä selviää, on sen tarkoitus selvittää IKL:n tarkoitusperiä yli koko Suomen.

Ryhtykööt asiamiehet nyt heti tarmolla työhön Lakeuden Sanan levittämiseksi kaikkiin isänmaallisiin koteihin ensi vuonna!

Isonkyrön Lakkineulomo
Tervajoki, puh. 116.
Syys- ja talvivalmisteemme ovat kaupoissa.
Pyydämme tutustumaan.

Jurvan Kotiteollisuusliike
Jurva. Puh. 32.
Valmistaa tilauksesta joko omien tai teettäjäin mallien mukaan kaikenlaatuisia HUONEKALUJA.
Erikoisalana historiallisten tyylikalustojen valmistus.

Jurvan Puutavara Osakeyhtiö
Jurva.
Sähkö- Saha- Mylly- Puutavara-liike
Toiminta-alueet: **Laihia, Karijoki, Närpiö, Övermark ja Pirttikylä.**

TEFAG. 43 w
vuoden 1933 uutuus saapunut. Kuunnelkaa sitä ennenkuin ostatte radion. Koekuuntelun järjestämme Teille sopivana aikana joko kotonanne tai liikkeessä.
Kannattaa kokeilla tätä ulkoasultaankin komeata konetta.
Nurmen Sähköliike Seinäjoki, Puskantie 8, puh. 125.

Arvoisat naiset Kestolaineet ovat luottamusasia!
"WELLA"-järjestelmä tarjoaa Teille seuraavat edut:
Aivan vaaraton, pieni jännitys. — Ei mitään painostavaa kuumuutta. — Hiuksien täydellinen säästäminen. — Äärettömän miellyttävä käsittely ja suuri ajan säästö. — Ihmeen luonnonmukaiset laineet, joiden säilyminen taataan. — Siksi tehdään **"WELLA"-KESTOLAINEITA.**
AHO-MÄEN KAMPAAMOSSA
Seinäjoella.

Työn merkitys

Amerikkalaisen Työn Päivän luonteesta

Syyskuun ensimäisenä maanantaina vietetty "Työn päivä" on erikoinen amerikkalainen juhla, jota vietetään työn ja työläisten kunniaksi. Yhdysvalloissa on aina kunnioitettu erityisesti työtä, olipa se mitä rehellistä työtä tahansa, ja tämä kaunis periaate on tavallaan periytynyt meidän päiviimme saakka. Aikoinaan "Knights of Labor" eli Työn Ritarit-nimeilä syntyneen työväenjärjestön toimesta toimeenpantiin New Yorkissa syyskuun ensimäisenä maanantaina v. 1882 suuret kulkueet työn ja työväestön kunniaksi, ja samana päivänä v. 1884 järjestyttiin taas juhlimaan työlle. Silloin myös päätettiin ryhtyä viettämään "Työn päivää" säännöllisesti joka vuosi. Coloradon valtio ensimäisenä sääti v. 1887 tämän päivän viralliseksi, ja senjälkeen muut valtiot ovat vähitellen hyväksyneet päivän juhlimisen, joten Työn Päivä nyt on virallinen juhlapäivä kaikissa valtioissa ja territoreissa.

Euroopan maissa työkansa juhlii toukok. ensimäistä päivää, mutta se on vallankumouksen juhla veripunaisine lippuineen, palopuheineen ja yllytyksineen vallankaappauksiin ja yhteiskunnan kukistamiseen. Se on etupäässä sosialististen työväenkiihottajain poliittista taistelua kansainvälisyyden puolesta; ja samaa aatetta ovat täällä yrittäneet levittää joihinkin kansallisuuksiin kuuluvat siirtolaiset, vaikka huonolla menestyksellä.

Tällainen toiminta ja kiihotustyö on ollut Amerikan kansalle ja sen työväenaatteelle vierasta. Täällä ei sellaista ole hyväksytty. **Isänmaa** on asetettu kansainvälisyyden edelle ja yläpuolelle. Senvuoksi täällä työkansa, uniot ja uniolaiset juhlivat rauhan merkeissä, kokoovasti ja rakentavasti. Siksi ovat Amerikan työväestön juhlat kauniita, rauhallisia: suuria kulkueita ja kokouksia, joissa unioiden johtavat miehet puhuvat yhteenliittymisen tärkeydestä, joissa isänmaallinen henki leimahtaa kymmenissämiljoonissa rinnoissa tästä suuresta lamakaudesta huolimatta, ja joissa juhlitaan Työlle siinä hengessä, että juuri tämän sekä uuden päivän toivossa elämä ja vastaisuus hohtaa kirkkaammassa valossa.

Tälläkin kertaa Työn päivää vietettiin koko maassa, suurten yleisöjoukkojen ottaessa osaa juhlatilaisuuksiin, joissa propagandapuheita pidettiin kansallisen jälleenrakennustyön hyväksi. Chicagossa puhui kenraali Johnson työajan lyhentämisen ja minimipalkkojen puolesta, mainiten suurimman vaaran elvytysohjelmalle syntyvän siitä, jos markkinat tulevat tulvilleen tavaroita, jonka vuoksi olisi saatava yleisö ostamaan enemmän. — Akronissa Ohiossa Amerikan työväenliiton esimies Green puhui työnantajain velvollisuuksista olla loukkaamatta hyväksymiensä koodien periaatteita m.m. työväen oikeudesta järjestyä ammattiyhdistyksiin. — Sen johdosta että kenr. Johnson oli arvostellut pankkien luottotoimintaa, on pankkiiriliiton puheenjohtaja torjunut syytökset ja Chicagoon kokoontuneen liiton puolesta on ilmoitettu myötävaikutus hallituksen elvytyspyrkimykselle sillä edellytyksellä, että hallituksen ja kongressin tulee luopua inflatio-kokeiluista.

1 L. RAVINTOLA KESKUS
Seinäjoki, Valtionk. 15
Puhelin 301
Täydelliset anniskeluoikeudet.
Ravintolamme
on maakuntamme suosituin ruokailuravintola. Syyskuun 1 p:stä:
Aamiainen: 10—13.
Päivällinen: 16—19.
Annoksia kaiken päivää
Kuukausiruokailijoille alennusliput edullisia.
Hyvää kahvia, voileipiä y.m. virvokkeita.
Funkis-huone tilauksesta.

A. Heinonen O.Y.
KENKÄKAUPAT
Tampere.
Hämeenkatu 22, puh. 354 Itäinenkatu 28, puh. 970.
Tampereen suurin liike alallaan

Mitkä ovat

valtion yläpuolella toimivat voimakeskukset?

Ne ovat seuraavat viisi internationalea:

Kansainvälisen juutalaisen "Kultainen internationale", Rooman "Katolinen internationale", Amsterdamin "Sosialidemokraattinen internationale", Geneven "Kansainliiton internationale" ja Moskovan "Bolshevistinen internationale".

Vuoden loppuun

tilattuna maksaa

LAKEUDEN SANA

lokakuun alusta

vain 10 mk.

Syksyksi saapunut!
muodikkaita naisten syys- ja talvikappoja, villatakkeja ja -puseroita, huopa- ja villalakkeja, leninkejä (tehdään tilauksesta), kenkävarasto monipuolinen.
Miehille: pukuja, ulsteripalttoja, villapaitoja, pulloveria, kenkiä, saappaita, lapikkaita, sarkahousuja, lätsälakkeja, paitoja, kravatteja y. m. Hinnat entistäkin sopivammat.
J. KESKI-KULJU, Kuortane.

T:mi T. S. Wolkoff
Ähtäri.
Kangas- ja Sekatavarakauppa

J. Kallio
Vaasapuist. 22, puh. 55
myy edullisesti
Vaasan Höyrymyllyn vehnäjauhoja, 25 ja 50 kilon säkeissä, **Vaakunasta** halvimpiin laatuihin.

E.-P:n Kansanopisto
Ilmajoella
aloittaa 42. työkautensa tytöille 24 p. lokak. ja pojille 30 p. lokak. Hakuaika on nyt parhaillaan. Lähempiä tietoja saa vuosikertomuksesta, jonka allek. lähettää ilmaiseksi. Nuoret — tytöt ja pojat — tervetuloa!
M. O. Karttunen,
os. Ilmajoki.

Jurvan Metsäosuuskunta
Jurva. — Puh. 39.
M Y Y varastosta sahattua puutavaraa sekä polttorimoja.
OSTAA metsiä sekä hankintapuita. Kysykää hintojamme.

Leikkuu- ja ompelukurssit
Seinäjoella
aloitan jälleen lokak. 16 pv. (1 kk. kestävä). Lähemmin tiedusteltaessa **I. Ojanperä,** Hallitusk. 14. Puh. 113.

HUUTOKAUPPA
Lauant. t. k. 14 p:nä klo 12 myydään huutokaupalla erilaisia romutavaroita, ompelukoneita, vaate- ja rautatavaraa, "Teho"-pumppu, ilman moottoria, radiokoneita, sähkötarpeita ja suurempi määrä sekalaista.
Seinäjoen Osto- ja Myyntiliikkeestä
A. Perttu.

NUORTEN OPERA
esittää kuuluisan sotilasoperetin
„Rykmentin tytär"
Seinäjoen Rautatieläistentalossa keskiviikkona lokakuun 18 p. klo 20.
Lippuja: 18:—, 15:—, 12:— 10:—, 8:— ja 5:— ennakolta Nygrénin kaupasta sekä ovella 1 tunti ennen alkua.

TIILIÄ
Ensiluokkaisia
SEINÄ- ja MUURITIILIÄ
ynnä **salaojaputkia**
myydään edelleen varastosta halpaan hintaan.
YLISTARON TIILITEHDAS.
Ylistaro.

Kirvun Luonnonparantola
Kirvu. Oma keskus.

O.Y. YRJÖ SUNDQVIST
Vaasa, Hovipuist. 13, puh. 242, 1256.
Ensiluokkainen
Kultasepänliike
Siis edullinen **kihlojen, lahjojen** ja **palkintojen ostopaikka.** Paikkakunnan parhaiten varustettu **Optillinen liike.** Zeisstuotteiden valtuutettu myyjä. **Huom.! Silmälääkärin hyväksymä optikko.**

Vaatturiliike
T. Laajanen
Seinäjoki. Puhel. 208.
Arki-, juhla- ja sotilaspukuja.

Rakennustoimisto
Gunnar Andersson
Tampere.
Rakentaa urakalla ja laskuun.

HOTELLI SEURAHUONE
Iisalmi. Omist. **Iida Bolander.** Puh. 346.
Aamiaista tarjoillaan kello 10—13
Päivällistä „ kello 16—18
Kahvia, teetä, virvokkeita sekä lämpimiä ja kylmiä voileipiä koko päivän.
Ajanmukaiset hinnat. Kohtelu hyvä.
Ravintola suljetaan klo 23,30.

Hotelli National
Turku, Rauhank. 8, lähellä asemaa.
I lk. hotelli ja ravintola.
Huoneita 1 h. 15:—30:— ja kahden h. 40:—50:—, lisävuode 10 mk. vuorok.
Oma keskus, nimihuuto National.
Suositellaan!

LOIMAALLA:
Loimaan Seurahuone
Puhelin 60.
Ainoa I luok. hotelli ja ravintola paikkakunnalla.

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: VILHO VIITA

Lehti ilmestyy joka perjantai.

Toimitus ja konttori Seinäjoella Kauppakadun 9:ssä, varat. I. Talvitien talossa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 9—16.

Tilaushinnat:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1933. Seinäjoen kirjapaino.

pungin yllä leijaili, suojeli kaupunkiin saapuvaa kaarlelaisjoukkoa tehden sen huomaamattomaksi.

Joen uomaa pitkin hiljaa hiihtäen sivuutettiin vallit kaivantoineen ja torneineen; alettiin saapua jo kaupungin molempia puolia yhdistävän suuren puusillan luokse, jonka kannatinpilarit jo erottuivat muutaman sauvan painalluksen päässä, ja niin hiihdettiin jo sillan vieressä joen oikeaa rantaa kohti. Sillan päässä rantaäyräällä oli torni portteineen, mutta sissit eivät halunneet sen kautta mennä kaupungin kauppapuolelle, jossa myymälät ja tavara-aitat sijaitsivat, vaan hiihtivät vielä vähän matkaa eteenpäin ja jättivät suksensa erään rannalla olevan satamarakennuksen viereen kiiveten sitten matalan muurin yli sisäpuolelle. Pian he hävisivätkin rakennusrykelmien sekaan.

Täältä kulki Langström miehineen torin yli pitkien myymäläjonojen ja tavara-aittojen luokse, onnistuen huomaamattomasti pääsemään, ovet auki murrettuansa, sisään; eräästä myymälästä saivat sissit saappaita ja käsineitä omien kuluneiden tilalle. Sitäpaitsi ottivat eräät myöskin turkkeja, joita he kipeästi tarvitsivat rikki repeytyneiden karoliinilaistakkiensa sijaan. Sitten tunkeutuivat he edelleen muutamiin tavara-aittoihin ja täyttivät laukkunsa leivällä, savustetulla sianlihalla, ruudilla ja lyijykuulilla.

Saatuaan välttämättömät tarvikkeet, palasivat he nopeasti takaisin satamaan, etsivät täältä käsiinsä erään suuren palööljy-, terva- ja pikivaraston, ottivat sieltä muutamia puolityhjiä tynnöreitä mukaansa ja sytyttivät suuren varastorakennuksen palamaan, palaten kiireesti matalan muurin yli suksiensa luokse jäälle. Sinne he jättivät aitoista ottamansa tavarat, mutta tynnörit vierittivät he nopeasti sillankorvan alle sytyttäen ne siinä palamaan.

Työnsä onnistumisesta iloisina ja tyytyväisinä juoksivat sissit taas suksilleen, ottivat tavaralaukkunsa ja hiihtivät nopeasti joen jään yli päinvastaiseen eli linnan ja tuomiokirkon puoleiseen päähän. He kiipesivät jäältä rantavallia myöten nopeasti sillalle ja ryntäsivät sillan päässä olevasta tornin portista sisään. Säikähtynyt vahtisotilas lyötiin silmänräpäyksessä hengettömäksi ja arvelematta painuttiin linnan pihan perälle, jossa taas piilouduttiin muurien viereen jääden odottamaan linnaväen rientämistä satamassa ja sillan toisessa päässä puhjenneita tulipaloja sammuttamaan.

Juuri niin kävikin. Palo satamassa joen vastakkaisella rannalla oli tullut huomatuksi. Vimmatusti alkoivat Pyhän Sofian tuomiokirkon suuret kellot soida, hälyyttäen linnaväen ja nukkuvat kaupungin asukkaat nopeasti jalkeille. Hätääntyneinä nämä alkoivat joka suunnalta rientää satamassa raivoavaa suunnatonta tulipaloa sammuttamaan.

Muurien viereen kyyristyneinä näkivät sissit, kuinka linnaväki joukottain riensi palopaikalle. Nyt oli Langströmin kiireesti toimittava, jotta vihollisen poissa ollessa ehdittiin linnassa tehdä tuhoa niin paljon kuin mahdollista.

Suuret varastorakennukset, joissa säilytettiin muonaa, aseita ja muuta arvokasta tavaraa, sytytettiin nopeasti tuleen. Sitten otettiin useita tervatynnöreitä, vieritettiin ne linnan pihan yli ja sytytettiin niillä sillan linnanpuoleinenkin pää palamaan.

Liekit hulmusivat linnassa jo kovalla jyminällä korkealle ilmaan. Sillankorvalla palavista tervatynnöreistä valuva palava terva sytytti nopeasti paksut siltapalkit tuleen. Ennenkuin toisella puolella jokea satamassa raivoavaa tulipaloa sammuttamassa oleva linnaväki ehti palata takaisin, olivat sissit saaneet täälläkin jo tehtävänsä loppuun suoritetuksi ja laskeutuivat rantavallilta nopeasti alas jäällä olevien suksiensa luokse hiihtäen sitten jäätä ylöspäin vähän kauemmaksi linnan ulottuvilta.

Päästyään pimeän ja usvan suojaan, niin ettei heitä voitu kaupungista enää huomata, seisahtui sissijoukko jäällä ja alkoi tehdä huomioitaan kaupungin palosta ja sen joen yli molempia puolia yhdistävästä, mutta nyt kummastakin päästä palavasta sillasta, jota niinkuin muitakin palavia rakennuksia, novgorodilaiset yrittivät avannoista kantamallaan vedellä ahkerasti sammuttaa.

Mutta vihollisille tuottamastaan tavattoman suuresta vahingosta iloisena katseli kauempana joen jäällä seisova sissijoukko näiden sammutuspuuhia, joista huolimatta joen yli johtava suuri puusilta paloi kummastakin päästä pitkälti poikki.

Punaisten liekkien hohde haihtui vähitellen epäselväksi kuumotukseksi, jonka jo kaukana Olhavanjoen jäällä hiihtävä Langströmin johtama kaarlelaisjoukko jälkeensä joskus katsahtaen huomasi.

Reippaasti hiihti soturijoukko aamuyön valjussa hämärässä Novgorodin retken hyvästä onnistumisesta tyytyväisin mielin kotimaataan kohti.

Kaupunkinsa sammutuspuuhissa ollen eivät venäläiset joutaneet paljoakaan ajattelemaan, kuinka palot olivat saaneet alkunsa. Vasta löydettyään linnanpuoleisen tornin portin edestä kaatuneen vahtisotilaan, selvisi heille, että vihollinen oli vieraillut Novgorodissa ja myöskin sen he arvasivat, että ne olivat olleet noita Kaarle-kuninkaan kaikkialla retkeileviä sotureita, jotka kuninkaansa tavoin retkeilivät kaukana ulkomailla vihollistensa keskuudessa.

Päivä aikoi juuri valjeta, kun Langström joukkoineen nousi joen jäältä ja poikkesi tiheään rantametsikköön aterioimaan ja lepäämään yhtämittaisesta pitkästä hiihdosta väsyneenä.

Kauaksi taaksepäin oli Novgorod jo jäänyt. Mitään vaaraa ei vihollisen puolelta tarvinnut odottaa ja siksi sytytettiinkin nuotiot palamaan ja heittäydyttiin niiden viereen huolettomina eväitä maistelemaan ja juttuamaan äskeisistä seikkailuista viholliskaupungissa. Miesjoukossa luisti puhe vilkkaasti. Tuontuostakin naurunrähäkkä ja iloiset sanat kajahtelivat.

Langström, joka miestensä touhuilua katsellen huomasi heidän jo niistä selvinneen, päätti antaa taas lähtömääräyksen. "Aika on lähteä!" kajahti päällikön ääni. "Suksille pojat! Lähdetään taipaleelle!" Langströmin komennon kuultuaan alkoivat miehet nopeasti laittautua suksilleen ja päällikkönsä kääntäessä suksensa leiripaikalta joelle päin painui sissijoukko kovaa vauhtia rantaäyräältä jäälle. Miesjono eteni reippaasti Olhavanjoen jäätä pitkin Laatokkaa kohti.

Lakkaamatta hiihdettiin myöhäiseen iltaan asti. Joen varrella olevat kylät sivuutettiin nopeasti, etteivät kylien asukkaat ehtineet juuri paljoakaan huomata ohi matkaavaa kaarlelaisjoukkoa. Vain